

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 13-06-2022
Sagsnr.: 21/33213

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenaar.dk

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 13. juni 2022 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	719	440
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	3.826	286
	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb		2.000
Ungdyrstald	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	1.873	98
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv		947
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		218
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		156
Ny velfærdsstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.148	1.020
I alt			5.165

Desuden meddeles der miljøgodkendelse til følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt tekniske anlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 1.200 m³ med et overfladeareal på 296 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.053 m² og fast teltoverdækning
- Ny gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.058 m²
- Møddingsplads på 50 m²
- Ensilageopbevaringsanlæg inkl. forplads på ca. 5.300 m²
- Drivgang mellem kostalden og ungdystalden
- Drivgang mellem kostalden og velfærdsstalden
- Halmlade
- Maskinhus
- Foderlade

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 13. juni 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 11. juli 2022, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

Miljøgodkendelse til kvægbruget Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev

§ 16a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v. med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
13. juni 2022

Aabenraa Kommune

Plan, Teknik & Miljø

Team Miljø

Skelbækvej 2

6200 Aabenraa

Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de nødvendige vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse	6
Dispensationer	8
Baggrund og særkender for afgørelsen	9
Historik.....	9
Ansøgning.....	9
Landskabelige værdier og særkender	9
Erhvervsmæssigt nødvendigt.....	11
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	12
Natur.....	12
Jord, grundvand og overfladevand	14
Lugtgener	15
Øvrige emissioner og gener.....	15
Bedste tilgængelig teknik (BAT)	16
Øvrige krav	17
Samlet vurdering	17
Lovgrundlag	18
Udnyttelsesfrist.....	18
Revurdering af miljøgodkendelsen.....	18
Retsbeskyttelse	18
Ophævelse af eksisterende godkendelse	18
Andre tilladelser og dispensationer.....	19
B. Vilkår for husdyrbruget	20
Afgørelse	20
Indretning og drift	20
Lugt.....	25
Øvrige emissioner og gener.....	25
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	26
Jord, grundvand og overfladevand	27
Egenkontrol	29
Beredskabsplan	29
C. Offentlighed og klagevejledning	30
Annoncering.....	30
Naboorientering og partshøring	30
Annoncering og afgørelse.....	30
Klagevejledning	30
D. Kommunens bilag	32
Lugtkonsekvenszonen	32
Høringssvar 1 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev	33
Kommunens bemærkninger til høringssvar 1 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev	35

Høringssvar 2 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev	37
Kommunens bemærkninger til høringssvar 2 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev	38
E. Miljøkonsekvensrapport	39

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev

Ansøger: Stoltelund Dairy ApS

Ansøgers CVR-nummer: 36040106

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 13. juni 2022

Sagsbehandler: Laura Klaver

Kvalitetssikring: Jon Kjær Jensen

Ansøgningsmateriale: Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd

Sagsnr.: 21/33213

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1 på Støltelundvej 14, 6360 Tinglev, matr. nr. 3 Støltelund, Tinglev til malkekvæghold med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og evt. nye anlæg.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	719	440
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	3.826	286
	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		2.000
Ungdyrstald	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	1.873	98
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv		947
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		218
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		156
Ny velfærdsstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.148	1.020
I alt			5.165

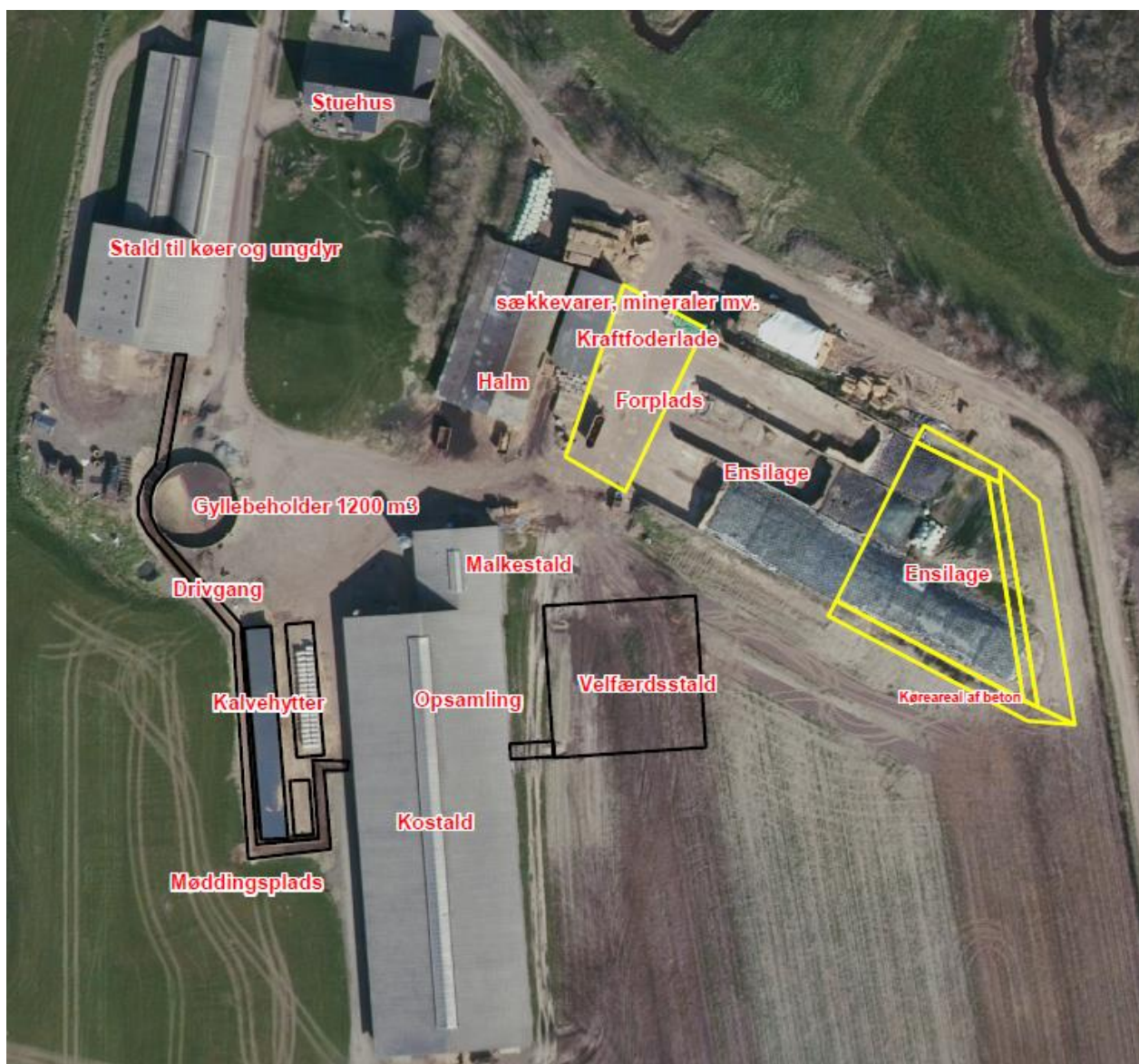
Der godkendes følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 1.200 m³ med et overfladeareal på 296 m²
- Eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.053 m² og fast teltoverdækning
- Ny gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.058 m²
- Møddingsplads på 50 m²
- Ensilageopbevaringsanlæg inkl. forplads på ca. 5.300 m²

Øvrige anlæg:

- Halmlade
- Maskinhus
- Foderlade
- Drivgang mellem kostalden og ungdystalden
- Drivgang mellem kostalden og velfærdsstalden

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalde i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Dispensationer

Afstandskravet fra ensilageopbevaringsanlæg til naboskel er 30 m jf. § 8, stk. 1 i husdyrbrugloven. Ensilageanlægget ønskes forlænget mod syd og øst, svarende til en udvidelse på ca. 2.500 m². Efter udvidelsen vil ensilageanlægget ligge 25 m vest for marken med matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev.

I miljøgodkendelsen fra 2016 blev udvidelsen af ensilageanlægget godkendt. Her blev den tidligere ejer af marken med matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev partshørt. Aabenraa Kommune modtog ingen kommentarer fra den daværende ejer af matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev og meddelte dispensation for afstandskravet til naboskel. Udvidelsen af ensilageanlægget blev imidlertid ikke etableret. I forbindelse med en ny ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget søges der derfor igen om godkendelse til at etablere udvidelsen af ensilageanlægget.

Udvidelsen af ensilageanlægget sker i umiddelbar tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal og i tilknytning til det eksisterende ensilageanlæg. Aabenraa Kommune vurderer, at placeringen af ensilageanlægget ikke medfører væsentlige gener for nabobeboelser mod øst, da nabomatriklen er en åben mark, at ensilageanlægget vil blive afskærmet af læhegn, og at en dispensation ikke tilsidesætter hensynet til de landskabelige værdier. Der stilles de nødvendige vilkår.

Aabenraa Kommune har den 25. februar 2022 partshørt den nuværende ejer af matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev vedr. udvidelsen og placeringen af ensilageanlægget 25 m fra naboskellet. Ejeren havde en frist på to uger til at fremsende kommentarer. Aabenraa Kommune har modtaget bemærkninger til partshøringen. Det modtagne høringssvar har ikke givet anledning til, at kommunen har ændret vurderingen. Det modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger hertil er indsat som bilag i afsnit D "Kommunens Bilag".

Aabenraa Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskellet til matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev, så ensilageopbevaringsanlægget kan udvides og placeres 25 m vest for naboskellet, jf. § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 31. august 2016 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse til Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev efter husdyrbruglovens § 12, stk. 3. Der blev meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet til i alt 500 årskøer af tung race (mælkeydelse på 10.120 kg EKM/årsko), 84 årsopdræt (0-7 mdr.), 204 årsopdræt (7-24 mdr.) og 260 producerede tyrekalve (40-55 kg), svarende til 810,97 DE efter dagældende omregningsfaktorer. I etape 1 blev etablering af en ny kostald på 3.360 m² og en ny gyllebeholder på 5.000 m³ godkendt, mens dyreholdet i den sydlige del af maskinhuset ophørte og blev genetableret som maskinhus. I etape 2 blev en udvidelse af ensilageanlægget på 2.500 m² godkendt.

Miljøgodkendelsen fra 2016 er delvist udnyttet, da en ny kostald, en ny gyllebeholder og en udvidelse af ensilageanlægget ikke er blevet etableret.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 22. oktober 2021 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev. Ansøger planlægger at etablere en velfærdstald på 1.148 m² med dybstrøelse, etablere et dybstrøelsesareal på 98 m² til kalve i den eksisterende ungdyrstald, ombygge 286 m² i den eksisterende kostald fra dybstrøelse til fast gulv med dræn og skrabning, samt at udvide et eksisterende udendørsareal til kalvehytter. Derudover ønsker ansøger at etablere en ny gyllebeholder på 5.000 m³ og udvide ensilageanlægget med 2.500 m², da den del af den eksisterende miljøgodkendelse endnu ikke er udnyttet.

Etableringen af en ny kostald på 3.360 m² godkendt i 2016 er ikke blevet realiseret og ønskes ikke videreført i denne ansøgning. I stedet ønsker ansøger at etablere en mindre velfærdstald på 1.148 m².

Ansøger ønsker i forbindelse med denne ansøgning at få godkendelse til at producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes, så der kan produceres uden begrænsninger i alder, mælkeydelse samt antal dyr i staldene.

Denne godkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøansøgningen, skema nr. 229 709, version 2 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev er beliggende i det åbne land i landzone, nord for Vejbæk og øst for Bajstrup. Gejlå med tilhørende beskyttede naturområder ligger umiddelbart nordøst for husdyrbruget.

Husdyrbruget er beliggende i Ålandet, der er kendetegnet ved et lavtliggende slettelandskab med mange åer og vandløb, der snor sig gennem landskabet. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor de dyrkede marker afgrænses af et netværk af parallelle hegn samt store og middelstore plantager. Langs de mange åer er landskabet præget

af afgræssede enge, hvilket er med til at skabe en variation i det landbrugsdominerede landskab. Landskabet rummer desuden flere store moseområder som er med til at afspejle landskabets oprindelse inden opdyrkningen fandt sted. Den forholdsvis tætte bevoksningsstruktur er med til at skabe et transparent, stedvis lukket, landskab, hvor særligt de mange plantager skaber en ramme om landskabet.

Husdyrbruget består af en ældre sammenbygget stald (ungdyrstald) samt en kostald med tilhørende malkestald opført i 2008. Derudover er der flere ladebygninger, et ensilageanlæg, en møddingsplads, en betonplads til kalvehytter og en ældre gyllebeholder på 1.200 m³ i tilknytning til de omtalte bygninger. Der er anlagt en drivgang fra ungdystalden til kostalden. Staldanlægget ligger samlet bortset fra den eksisterende samt den ønskede nye gyllebeholder på 5.000 m³, som ligger ca. 450 m syd for ejendommen. Det eksisterende ensilageanlæg forlænges mod øst og syd, svarende til en udvidelse på ca. 2.500 m².

I forbindelse med denne miljøgodkendelse etableres der en ny velfærdsstald på 1.148 m² med kælvningsboks og plads til goldkøer på dybstrøelse. Den nye velfærdsstald etableres parallelt med den eksisterende kostald og forventes opført i samme højde, materialer og farver som kostalden fra 2008, dvs. grå betonelementer/plader, grå gardiner og gråt eternittag. Der etableres en drivgang mellem kostalden og velfærdsstalden.

Ejendommen er synlig fra Stoltelundvej, men ligger tilbagetrukket. Staldanlægget afskærmes af beplantning langs Stoltelundvej og på østsiden. Enkelte træer på vestsiden er med til at afskærme anlægget i forhold til nærmeste nabo. Gyllebeholderne syd for ejendommen afskærmes af eksisterende beplantning mod syd, øst og vest samt af Bommerlund Plantage mod øst.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at velfærdsstalden opføres i materialer og farvevalg som eksisterende byggeri. Såfremt den nye gyllebeholder forsynes med fast teltoverdækning, stilles der vilkår til, at teltdugen skal være grå, eller en anden farve, der på forhånd er accepteret af Aabenraa Kommune.

Jf. kommunens tidligere landskabsvurdering i miljøgodkendelsen fra 2016, stilles der vilkår til opretholdelse og vedligeholdelse af eksisterende beplantning omkring husdyrbruget, således at de to gyllebeholdere og ensilageanlægget fremstår mindre synligt i landskabet. Der stilles yderligere vilkår til, at der skal etableres ny afskærmende beplantning nord for ensilageanlægget. Vilkår til beplantning stilles af hensyn til Gejlå og omkringliggende naturområder, der er udpeget som værdifuldt landskab.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for nybyggeri og bygningsmæssige ændringer, samt at der er gjort de nødvendige tiltag for at indpasse disse i landskabet.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Ejendommen er delvis beliggende inden for udpegningen 'skovrejsningsområde', hvor skovrejsning er ønsket. Det ansøgte byggeri er ikke til hinder for, at der kan rejses skov på de omkringliggende arealer. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke er i modstrid med udpegningen som positivområde for skovrejsning.

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen 'skovbyggelinje'. Den nye velfærdsstald og udvidelsen af ensilageanlægget opføres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygningsmasse, og den nye gyllebeholder etableres i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³. På baggrund af ovenstående og da det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte byggeri ikke er i modstrid med udpegningen

'skovbyggelinje', hvorfor der ikke skal søges om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17.

Ejendommen er ikke beliggende inden for andre bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget grænser op til områder udpeget som 'værdifulde landskaber', mod nord og øst. Områder udpeget som 'værdifulde landskaber' skal beskyttes mod påvirkning fra større byggerier og tekniske anlæg, der kan forstyrre de bynære friluftslandskaber. Den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ ligger delvist inden for udpegningen 'værdifulde landskaber'. Da der er tale om en lovligt etableret gyllebeholder, vurderer Aabenraa Kommune, at den eksisterende gyllebeholder ikke strider mod retningslinjerne for værdifulde landskaber.

Alle bygninger og opbevaringsanlæg er beliggende inden for udpegningen 'værdifulde geologiske områder'. Inden for områder udpeget som værdifulde geologiske områder skal nyt landbrugsbyggeri søges udformet, så det understøtter landskabets dannelsesformer.

Miljøgodkendelse fra 2016 gav tilladelse til udvidelse af ensilageanlægget, etablering af en ny gyllebeholder og et større staldbyggeri. Udvidelsen af ensilageanlægget og etableringen af den nye gyllebeholder fastholdes i den nye miljøgodkendelse, mens det større staldbyggeri erstattes af et væsentligt mindre staldbyggeri på samme placering. Den nye stald vil ligge i tilknytning til og i samme kote som den eksisterende kostald fra 2008 og afviger ikke væsentligt fra det eksisterende byggeri mht. højde, materialer og farvevalg. Gyllebeholderen og udvidelsen af ensilageanlægget opføres i tilknytning til eksisterende anlæg og afskærms af omkringliggende beplantning.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om materialer og farvevalg til det ansøgte byggeri. Der stilles yderligere vilkår til opretholdelse og vedligeholdelse af eksisterende og ny beplantning, således at staldanlæg, gyllebeholderne og ensilageanlægget fremstår mindre synligt i landskabet, jf. kommunens tidligere landskabsvurdering.

Da det ansøgte byggeri ikke ændres væsentligt i forhold til miljøgodkendelsen fra 2016 og med de stillede vilkår til byggeriet og beplantning, vurderer Aabenraa Kommune, at udvidelsen ikke har en væsentlig negativ virkning på de geologiske værdifulde områder og de værdifulde landskaber.

Ejendommen er ikke beliggende inden for områder udpeget til råstofområde.

Grænseoverskridende virkninger

Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev er beliggende ca. 10 km og 17 km fra kommunegrænsen til hhv. Sønderborg Kommune og Tønder Kommune. Afstanden fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse er ca. 7 km. Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at denne miljøgodkendelse ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.17 fremgår det, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for at sikre, at der fremover er de lovbestemte kælvningsbokse og sygebokse samt de for dyrevelfærdens nødvendige arealer med dybstrøelse til kørerne. Ved at søge en ny miljøgodkendelse opnås endvidere mulighed for at anvende de eksisterende stalde fuldt ud til det antal dyr, der er plads til, og der opnås fleksibilitet i forhold til at opstalde ungdyr eller køer i staldene, som det er mest hensigtsmæssigt.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte byggeri og en miljøgodkendelse efter den nye husdyrbruglov er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen, jf. ansøgers begrundelse overfor.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrbruglovens bekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ¹ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Skov ved Hostrup Sø	1	0,0	0,0
Skov i Vilsbæk Krat	1	0,0	0,0
Overdrev ved Bommerlund Plantage	1	0,0	0,0
Overdrev Sønderå	1	0,0	0,0
Kat. 2 mose nord	2	0,1	0,8

¹ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Kat. 2 natur	2	0,1	1,0
Kat. 2 mose syd	2	0,1	0,8
Kat. 2 mose	2	0,1	0,9
Kat. 2 mose grænse	2	0,1	1,0
Unavngivet naturpunkt 2	2	0,1	0,9
Mose 1	3	0,1	1,7
Mose 1 krat	3	0,1	1,3
Mose 1 længere inde	3	0,1	1,2
Mose mod nord	3	0,1	1,0
Mose 5	3	0,2	1,4
Mose 6	3	0,5	7,9
Mose 6 krat	3	1,0	8,0
Mose mod syd	3	0,3	0,7
Vandhul i mose	3	0,1	1,7
Eng 1	3	-0,4	9,5
Hede 1	3	0,0	0,2
Skov 1	3	3,0	6,2

Der ligger en potentiel ammoniakfølsom skov (Bommerlund Plantage) ('Skov 1') ca. 480 m sydøst for husdyrbruget og ca. 40 m fra gyllebeholderne syd for husdyrbruget. Skoven er ikke udpeget som hverken naturmæssig værdifuld, tilgroet lysåbent eller gammel skovjordbund. I 8 års drift vil det ansøgte medføre en merdeposition på 3,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 6,2 kg N/ha/år. Etableringen af den nye gyllebeholder på 5.000 m³ blev godkendt i miljøgodkendelsen fra 2016 og fastholdes i den nye miljøgodkendelse. I miljøgodkendelsen fra 2016 vurderede Aabenraa Kommune følgende: "Når der beregnes med baggrund i en 8-årig periode, så er merdepositionen på 6,1 kg N og totaldepositionen på 6,2 kg N. At merdepositionen er så høj skyldes, at der for 8 år siden ikke var nogen gyllebeholder så tæt på Bommerlund Plantage. Aabenraa Kommune vurderer, at endnu en gyllebeholder nær skoven ikke vil påvirke skoven væsentligt mere end den eksisterende nudrift.". På baggrund af kommunens tidligere vurdering af skoven, og at det ansøgte ikke ændres væsentligt i forhold til det tidligere godkendte, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke vil påvirke skovens naturtilstand væsentlig mere end det tidligere godkendte.

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til øvrig ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Inden for en radius af 1 km fra hhv. husdyrbruget og gyllebeholderne er der en række § 3-beskyttede søer, moser, engområder og en hede. Ammoniakdepositionen til de nærmeste § 3-beskyttede naturområder er angivet i Tabel 2. Da merdepositionen for de nærmeste § 3-naturarealer er maksimalt 1,0 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Bedriftens nordligste anlæg, herunder ungdyrstalden og ensilageanlægget, ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser. Bedriftens sydligste anlæg, herunder kostalden, velfærdsstalden og gyllebeholderne, ligger

overlappende med de kommunale udpegninger for områder med potentielle økologiske forbindelser. Mod nordøst grænser ensilageanlægget op til de kommunale udpegninger for områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Ingen af bedriftens anlæg ligger overlappende med fredede områder.

Aabenraa kommune vurderer, at området værdi som økologisk forbindelse og de tilstedeværende naturinteresser ikke vil forværres som følge af det ansøgte, da områdets natur er beskyttet jf. ovenstående afsnit om § 3-natur og ammoniakfølsom natur.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 98 'Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose', der består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området ligger ca. 3 km nordvest for bedriften.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyre- eller plantearter som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte, og da der ikke forekommer tilstandsændringer i de omkringliggende naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

Ejendommens afløbsforhold fremgår af den tilsendte afløbsplan.

Al flydende husdyrgødning fra staldene pumpes til gyllebeholderne via fortank. Overfladevand fra møddingspladsen og pladsen til kalvehytter ledes til gyllebeholderne. Ensilagesaft og restvand fra ensilageanlægget ledes til en opsamlingsbeholder, hvorfra det enten pumpes til gyllebeholderen på 1.200 m³ eller til udsprinklingsanlægget.

Der stilles vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan.

På ejendommen står en dieselolietank. Tanken er overjordisk, står på fast bund, med automatisk pumpestop, påfyldningspistol og pumpealarm.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

For at modvirke risikoen for forurening fra uheld, er der stillet vilkår om altid at have en opdateret og tilgængelig beredskabsplan.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk. Endvidere er der placeret en lugtgenemarkør ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone, som er ved Bajstrup. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., ansøgningskema nr. 229709.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Stoltelundvej 16	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	126,5	289,8	Ja
Vejbækvej 14A	Nærmeste samlet bebyggelse	0	365	2.225,2	Ja
Bajstrup Bygade 70	Nærmeste lokalplanlagte område	0	405,5	2.436	Ja
Tinglev	Nærmeste byzone	0	587,5	4.605,5	Ja

Som det fremgår af Tabel 3, er lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlede bebyggelse, nærmeste lokalplanlagte område i landzone og nærmeste byzone overholdt.

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 533 m. Da den ukorrigerede geneafstand til nærmeste byzone er større end lugtkonsekvenszonen, og da kommunen skal vurdere lugt ud fra worst case, har Aabenraa Kommune udarbejdet et kort med en lugtkonsekvenszone på 587,5 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand for byzone. Kortet er vedlagt som bilag 1 i afsnit D. Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at miljøgodkendelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer. Aabenraa Kommune stiller dog vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 meter fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse, skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i afsnit 3.8.3 i miljøkonsekvensrapporten. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er tilstrækkeligt beskrevet, og at der skal stilles vilkår om, at der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra ejendommen er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.2. Aabenraa Kommune vurderer, at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og for at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må være væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.5. Aabenraa Kommune vurderer, at skadedyrsbekæmpelsen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der skal stilles vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Antallet af transporter til og fra husdyrbruget er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.6. Aabenraa Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke skal stilles vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.4 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Aabenraa Kommune stiller vilkår, til at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares over jordniveau på betonspalter og overdækket, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki efterleves, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til størrelsen af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 6.279 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 6.069 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet for husdyrbruget er således overholdt med 211 NH₃-N pr. år.

For at medvirke til overholdelsen af BAT-kravet benyttes der fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³. Der stilles derfor vilkår til brugen af fast teltoverdækning, jf. det tilhørende teknologiblad for fast teltoverdækning på gyllebeholdere.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til skrabning af gulvet i kostalden, hvor der er fast drænet gulv, jf. teknologibladet for fast drænet gulv, og til at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Der er yderligere stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrug

Der er redegjort for håndtering af husdyrgødning i afsnit 3.1.2 i miljøkonsekvensrapporten. Aabenraa Kommune vurderer, at der med de tre gyllebeholdere på Stoltelundvej 14 er tilstrækkelig kapacitet til opfyldelse af det lovbestemte krav om 9 måneders opbevaringskapacitet til husdyrgødning.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Ansøger har redegjort for husdyrbruget og det ansørgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4.

Ensilageopbevaringsanlægget, der udbygges, overholder ikke afstandskravet til naboskel. Ansøger ønsker at forlænge ensilageanlægget mod syd og øst, svarende til en udvidelse på ca. 2.500 m². Ensilageanlægget vil efter udvidelsen ligge 25 m vest for marken med matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev. Afstandskravet for ensilageopbevaringsanlæg til naboskel er 30 m jf. § 8, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Alle øvrige afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6-8 er overholdt.

Aabenraa Kommunes vurdering af ansøgning om dispensation for afstandskravet til naboskel ses i afsnittet "Dispensationer".

Alternative løsninger

Ansøger har i afsnit 3.13 i miljøkonsekvensrapporten redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet. På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2 vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Stoltelundvej 14 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.

- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.14, 3.15 og 3.16, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrug-loven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 2. juni 2030.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Den eksisterende miljøgodkendelse til Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen blev meddelt den 31. august 2016 efter § 12, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 229 709, version 2, modtaget i Aabenraa Kommune den 22. oktober 2021, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

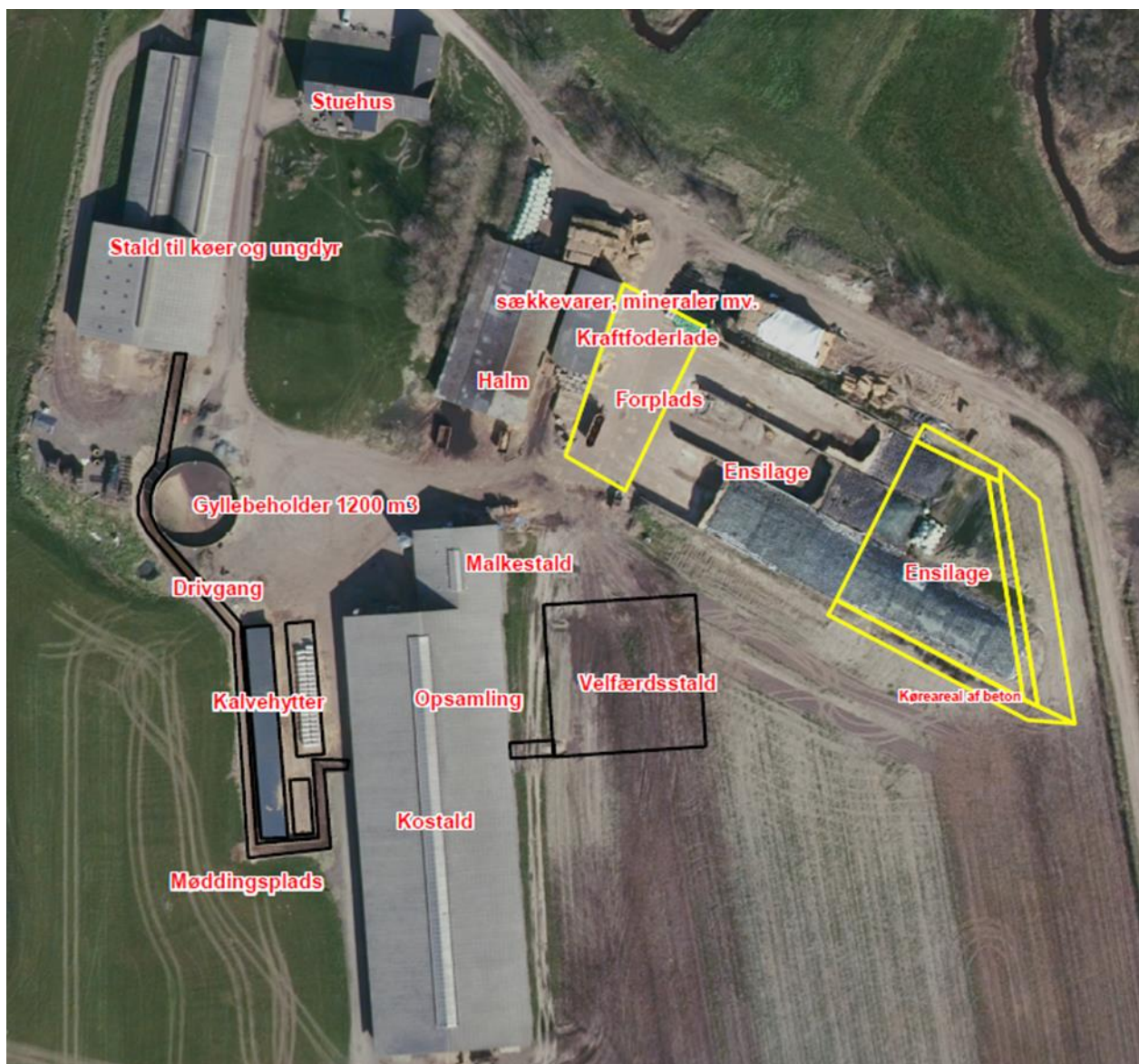
Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m²	Produktionsareal m²
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	719	440
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	3.826	286
	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb		2.000
Ungdyrstald	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	1.873	98
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv		947
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		218
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		156
Ny velfærdsstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.148	1.020
I alt			5.165

Vilkår 4. Staldanlægget skal indrettes med produktionsarealer og stalddtype som vist på nedenstående kort. Indretning af produktionsarealerne er af vejledende karakter. Der tillades fleksibilitet til at indrette produktionsarealerne anderledes end angivet, såfremt dyretype og stalddtype ikke ændres, og produktionsarealet ikke øges i forhold til det, der fremgår af vilkår 3.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 5. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Placering og konstruktion af anlæg

Vilkår 6. Velfærdsstalden skal opføres i materialer og farvevalg som eksisterende bygninger.

Vilkår 7. Såfremt den nye gyllebeholder på 5.000 m³ forsynes med fast teltoverdækning, skal teltdugen være grå, eller en anden farve, der på forhånd er accepteret af Aabenraa Kommune.

Vilkår 8. Udvidelsen af ensilageopbevaringsanlægget må ikke etableres inden for 25 m til naboskellet til matrikel nr. 249 Stoltelund, Tinglev.

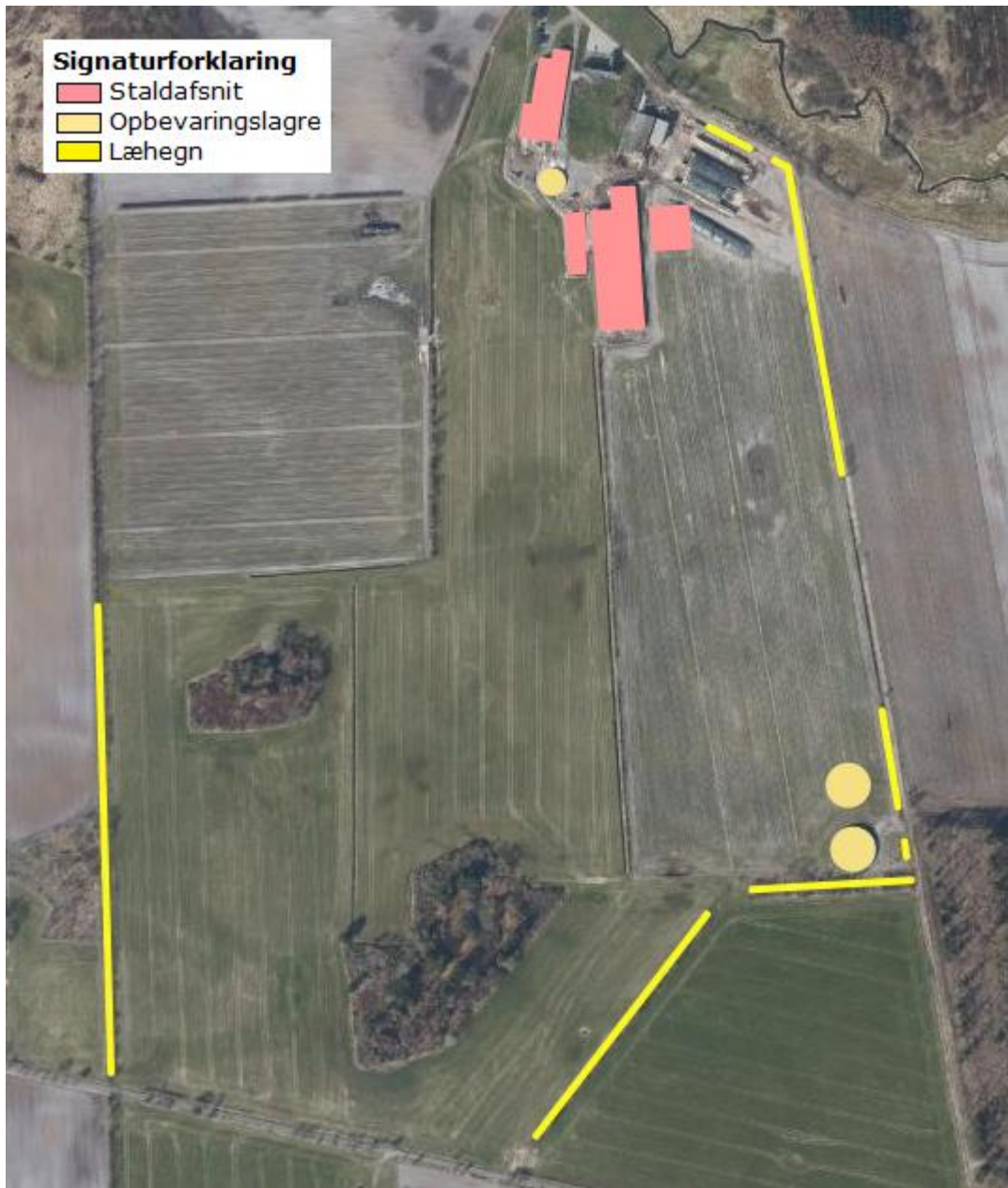
Beplantning omkring husdyrbruget

Vilkår 9. Der skal etableres en skærmende beplantning nord for ensilageopbevaringsanlægget jf. nedenstående kortudsnit. Beplantningen skal bestå af egnstypiske

træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv afskærmning. Beplantningen skal være etableret senest den 31. december året efter miljøgodkendelsen er meddelt.

Vilkår 10. Den eksisterende og nye beplantning vist med gult på nedenstående kortudsnit skal opretholdes, og beplantningen skal vedligeholdes.

Lugt

Vilkår 11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

Vilkår 12. Bidraget fra landbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos uden-dørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

- Vilkår 13. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 12 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 14. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 15. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

- Vilkår 16. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb i kostalden

- Vilkår 17. I kostalden skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.

- Vilkår 18. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

- Vilkår 19. Gulvet skal være udført med ajleafløb.

- Vilkår 20. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med fast drænet gulv.

- Vilkår 21. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.

- Vilkår 22. Skraberens skal være forsynet med timer.

- Vilkår 23. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Dybstrøelsesafsnit i eksisterende og nye stalde og på kalvepladsen

- Vilkår 24. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³

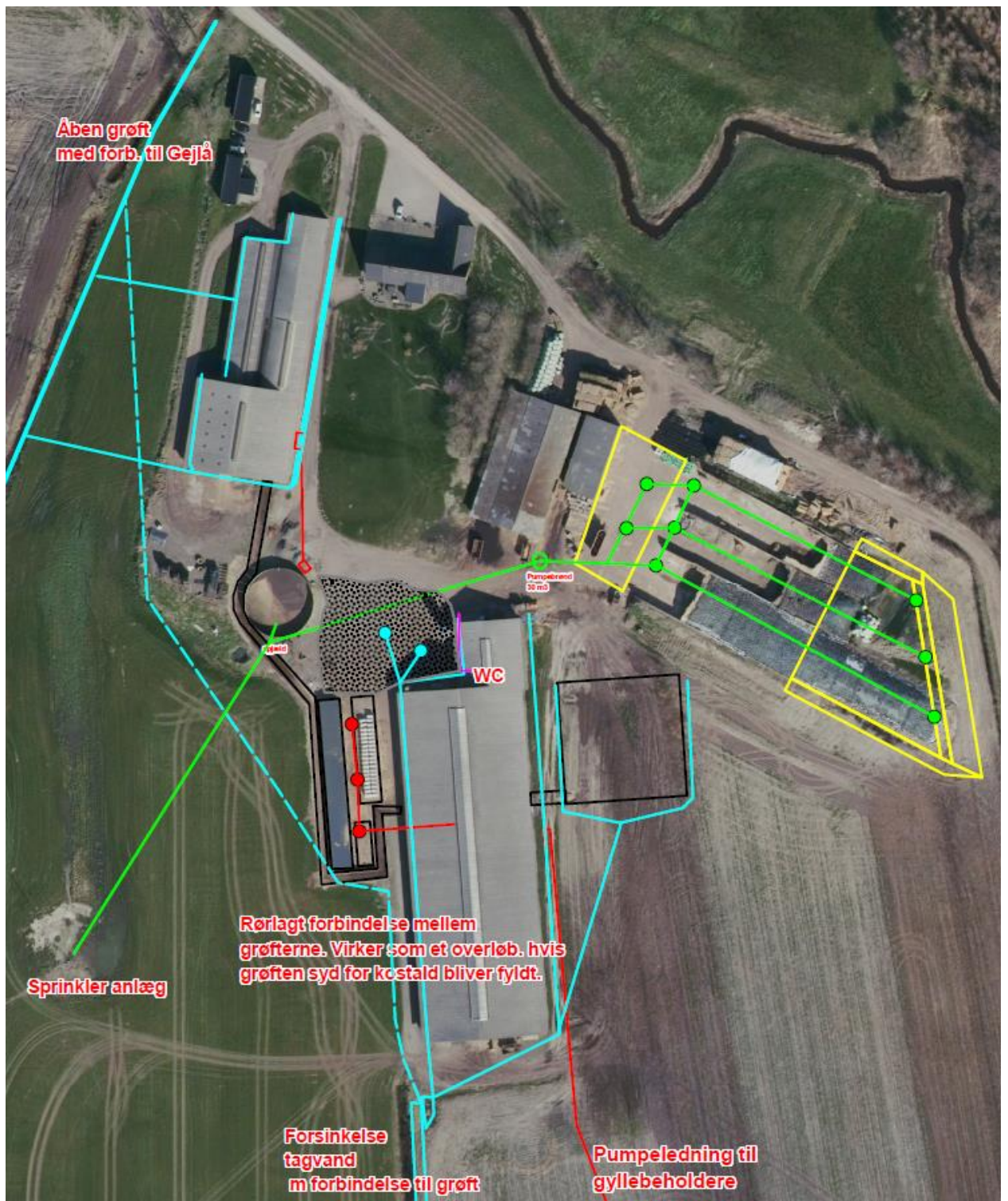
- Vilkår 25. Den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³ skal være forsynet med fast overdækning i form af teltdug med indvendigt skørt. Farven på teltet skal være grå, eller en anden farve, der på forhånd er accepteret af Aabenraa Kommune.

- Vilkår 26. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Vilkår 27. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Vilkår 28. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 29. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 30. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit.

Vilkår 31. Udsprinklingsanlægget skal overholde Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 'Udsprinkling af ensilagesaft og restvand'.

Olie og diesel

Vilkår 32. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af olie-spild.

Vilkår 33. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 34. Bedriftens årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 35. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 36. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i kostalden

Vilkår 37. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Vilkår 38. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Vilkår 39. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Overdækning af den eksisterende gyllebeholder på 5.000 m³

Vilkår 40. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på telt-overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Overdækning af den nye gyllebeholder på 5.000 m³ (Det er et frivilligt tiltag. Hvis det vælges, gælder vilkåret)

Vilkår 41. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på telt-overdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 42. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 43. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 4. marts 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Ejeren af nabomatriklen, matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev er blevet partshørt om udvidelsen og placeringen af ensilageopbevaringsanlægget forud for meddelelse af dispensation fra afstandskravet til naboskel. Aabenraa Kommune har modtaget bemærkninger til partshøringen. Det modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger hertil er indsat som bilag i afsnit D "Kommunens Bilag".

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 26. april 2022 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer. Aabenraa Kommune modtog høringssvar fra ejeren af nabomatriklen, matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev. Det modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger hertil er indsat som bilag i afsnit D "Kommunens Bilag".

Udkastet til miljøgodkendelsen er blevet sendt til alle beboere der er beliggende inden for den ukorrigerede geneafstand til byzone, da geneafstanden er større end den beregnede lugtkonsekvenszone.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 13. juni 2022, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens² § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 13. juni 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 11. juli 2022, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Den 13. juni 2022

Laura Klaver

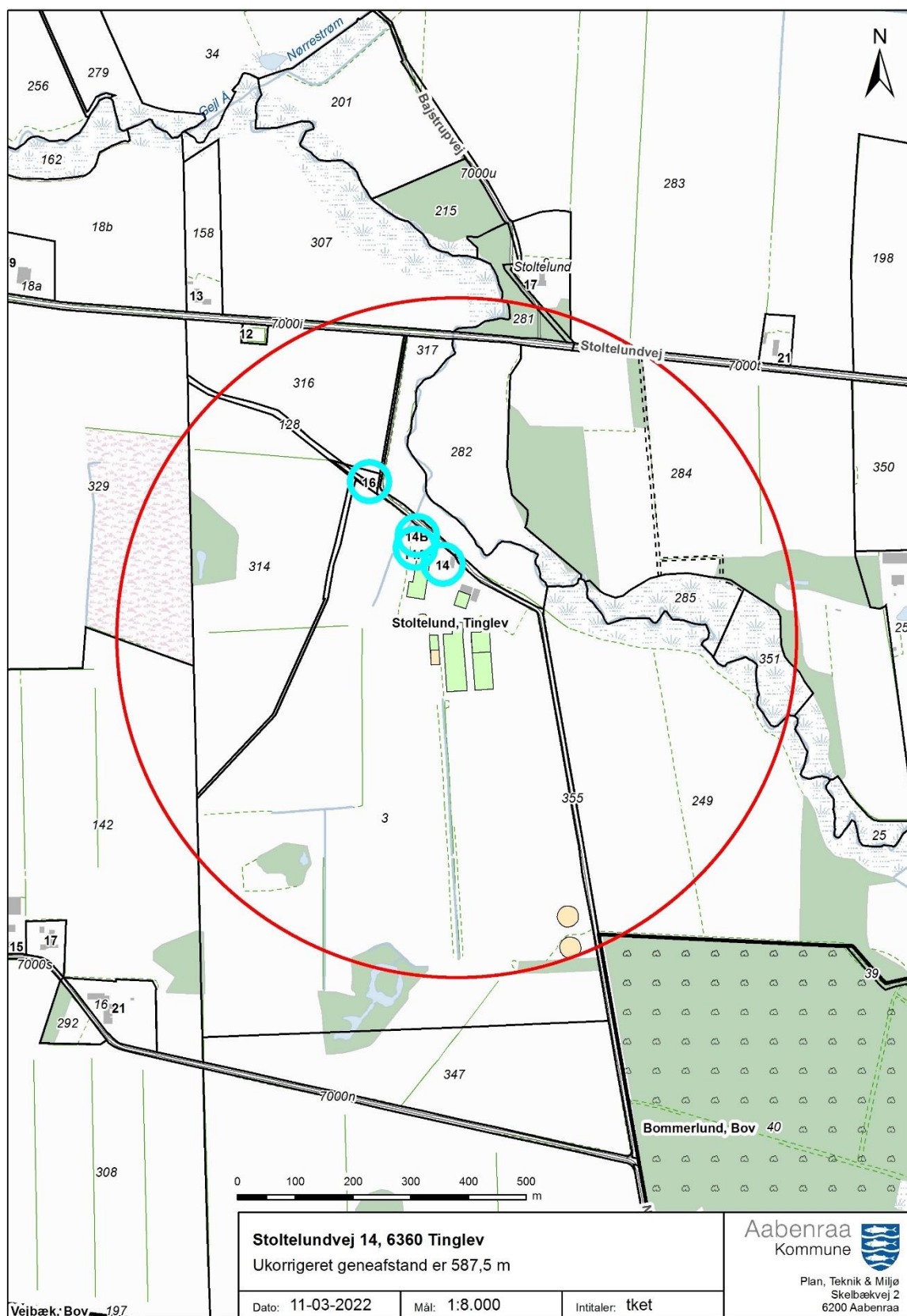
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 587,5 m:

Hørings svar 1 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev

Partshøring sagsnr.: 21/33213

Gejlå d. 07.03.22

Udtalelse vedrørende dispensation i forhold til afstandskravet til naboskel.

Gives den søgte dispensation til ansøger, vil vi gerne anmode om, at der stilles krav om forbedring af beplantningen som afskærmning af ensilageopbevaringsanlægget jf. punkt 4 i kommunens foreløbige vurdering. Evt. i form af en beplantingsrække mere.

Dette ønskes, da den nuværende beplantning ikke er i en sådan forfatning, at den kan anses som værende afskærmende, ej heller i sommerhalvåret.

Denne afskærmning vil tillige kunne virke absorberende og minimerende for den tunge støj der sendes ud i området. Den åbne mark, som påpeges i punkt 5, virker som en tragt, der kaster støjen langt ind i Bommerlund Plantage samt om til beboelserne på Klokkehusvej.

Det er vores klare overbevisning, at en god beplantning vil virke afskærmende for anlægget og dæmpende af støjen.

Se venligst fotos af beplantningen set horisontalt på næste side.

Fotos taget søndag d. 06.03.22 Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev

Kommunens bemærkninger til hørings svar 1 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev

Aabenraa Kommune har drøftet dit hørings svar med ejeren af husdyrbruget og ejerens miljørådgiver. Af dit hørings svar fremgår det, at du ønsker den afskærmende beplantning øst for ensilageanlægget forbedret.

I husdyrbrugets gældende miljøgodkendelse er der stillet vilkår til, at den eksisterende beplantning på visse marker skal opretholdes, og at beplantningen skal vedligeholdes. Dette vilkår indebærer beplantningen øst for ensilageanlægget, som du påpeger i dit hørings svar. I forbindelse med en ny miljøgodkendelse til husdyrbruget vil Aabenraa Kommune videreføre vilkåret, som angivet på kortet nedenfor. Aabenraa Kommune vil yderligere have fokus på vedligeholdelsen af markhegn, når der føres miljøtilsyn med husdyrbruget.

Figur 1. I den nye miljøgodkendelse til husdyrbruget stilles der vilkår til opretholdelse og vedligeholdelse af de markhegn, der er vist med gult

På baggrund af ovenstående er Aabenraa Kommune forsat indstillet på at meddele dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskellet til matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev, så ensilageanlægget kan udvides og placeres 25 m vest for naboskellet.

Aabenraa Kommune forventer at meddele miljøgodkendelse. I den forbindelse vil du modtage en kopi af miljøgodkendelsen, ligesom du vil have mulighed for at klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Laura Klaver
Agrobiolog
Byg, Natur & Miljø
Tlf. 73 76 73 51

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Høringsvar 2 fra matr. nr. 249 Stoltelund, Tinglev

Kommentar til høring af udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev.

Af side 10 i rapporten fremføres det, at gyllebeholderne syd for ejendommen vil være skærmet af Bommerlund Plantage mod dennes østside. Der går imidlertid en sandvej mellem gyllebeholderne og Bommerlund Plantage. Denne sandvej benyttes flittigt af skovens besøgende, når de går den smukke tur rundt vest om Bommerlund Plantage.

I forbindelse med opførelse af en ny gyllebeholder nord for den eksisterende, vil vi foreslå at den eksisterende beplantning mod øst skal bibeholdes/udvides, således at gyllebeholderne ikke virker skæmmende på områdets enestående natur. Dette foreslås i samhold med vilkår 9 og 10 side 21 f. af rapporten.

Se venligst fotos på næste side:

- af flugtlinjen retning syd, sandvejen.
- af flugtlinjen retning nord, sandvejen.

Kommunens bemærkninger til hørings svar 2 fra matr. nr. 249 Stol- telund, Tinglev

Aabenraa Kommune har drøftet jeres hørings svar med ejeren af husdyrbruget og ejerens miljørådgiver. Aabenraa Kommune har i samarbejde med ansøger og rådgiver besluttet, at eksisterende beplantning øst for gyllebeholderne skal opretholdes, af hensyn til landskabet. Vilkår 10 i miljøgodkendelsen udvides, så vilkåret om opretholdelse og vedligeholdelse af eksisterende beplantning også omfatter beplantningen øst for gyllebeholderne (som angivet med rødt på nedenstående kort). Ejer har desuden oplyst, at der ikke bliver etableret flere overkørsler ved gyllebeholderne, da de vil bruge de eksisterende til-/fra-kørselsforhold til begge beholdere.

Aabenraa Kommune forventer fortsat at meddele miljøgodkendelse. I den forbindelse vil I modtage en kopi af miljøgodkendelsen.

Venlig hilsen

Laura Klaver
Agrobiolog
Byg, Natur & Miljø
Tlf. 73 76 73 51

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a, krav til at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Aabenraa Kommune vurderer at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der et krav om at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til de i miljøkonsekvensrapportens indholdet beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 7 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Stoltelundvej 14

6360 Tinglev

Ansøgning om udvidelse af kvægbrug

Skema 229709 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Stoltelund Dairy Aps Stoltelundvej 14 6360 Tinglev mulders@outlook.dk
Husdyrbrugets adresse	Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev
CVR-nummer	36040106
CHR-nummer	50941
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800014709
Matrikel-nr.	Matrikel: 3 m.fl. Stoltelund, Tinglev
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	229709
Konsulent	Britt Bjerre Paulsen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: bbp@landbosyd.dk Tlf.: 74365079

Forord / læsevejledning

Dette dokument beskriver det ansøgte projekt på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev. Ansøgningen indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte og de potentielle miljøpåvirkninger.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er en videreudvikling ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Der er anvendt tabeller og figurer kopieret fra www.husdyrgodkendelse.dk, samt kort tegnet af LandboSyd i AgroGIS. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt kortbilag til kommunen, og en beredskabsplan. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med tilhørende kort i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

Miljøansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitse modtaget fra Stoltelund Dairy ApS, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2256 af 29/12/2020

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 <i>Metode og manglende viden (F6)</i>	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkninger af det omgivende miljø	9
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)</i>	9
3.1.1 <i>Produktionsarealer (B1)</i>	11
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	22
3.1.3 <i>Drift af anlægget (B1)</i>	23
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1a-b)</i>	24
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	24
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansørgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, Ec1, E4, F1a-c)</i>	25
Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)	29
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B9, B5, B4, D1b)</i>	29
3.5.1 <i>BAT-Ammoniakemission (B9)</i>	29
3.5.2 <i>Ammoniak til natur</i>	31
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)</i>	42
3.7 <i>Lugt-emission (B6, B4, D1b)</i>	44
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)</i>	46
3.8.1 <i>Støj (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	46
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	47
3.8.3 <i>Støv (B7, E1b)</i>	47
3.8.4 <i>Lys (B7, F1d, F5c)</i>	47
3.8.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	48
3.8.6 <i>Transporter (B7, E1b)</i>	49
3.8.7 <i>Klima (F4, F5f)</i>	52
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, F1d, F5c)</i>	53
3.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	53
3.9.2 <i>Affald (B8, F1d, F5c)</i>	53
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c)</i>	55
3.9.4 <i>Råvarer (F1c)</i>	55
3.9.5 <i>Energiforbrug (B8, F1c)</i>	55
3.9.6 <i>Vandforbrug (B8, F1c)</i>	56
3.9.7 <i>Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)</i>	57
3.9.8 <i>Naturressourcer (F5b)</i>	58
3.10 <i>Kumulation med andre husdyrbrug m.m (B10, E1b, F5e)</i>	59

3.11	Forurenings- og genebegrænsende tiltag og risiko (B7, F5d, F7).....	59
3.12	Forslag til egenkontrol (B7).....	61
3.13	Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3).....	61
3.14	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. (E1c, F5d, F7, F8).....	61
3.15	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)	61
3.16	Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5 (F4)	62
3.17	Erhvervsmæssig nødvendighed.....	62
4.	BAT	63
4.1	BAT-Ammoniakemission (B9, F5g).....	63
5.	Oplysninger om konsulenten (A4)	63
6.	Konklusion	63
7.	Referencer (F10)	63
8.	Bilag.....	64

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer husdyrproduktionen på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev, som består af en konventionel malkekvægsbesætning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til fri produktion efter reglerne vedtaget i Husdyrbrugsloven i 2017, og at tilpasse godkendelsen til de aktuelle ønsker og behov for byggeri på ejendommen. Der er i dag tilladelse til at opføre en stor ny kostald til ca. 250 køer – der søges om lov til at opføre en væsentlig mindre stald med dybstrøelse i stedet. Det samlede dyrehold på ejendommen øges ikke væsentligt.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til naboer og for ammoniak til nærliggende natur er overholdt. Husdyrbruget lever også op til BAT-kravet i forhold til den totale ammoniakemission.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrbrugslovens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner, specielt ikke for metan og lattergas, hvorfor der især er beskrevet husdyrbrugets tiltag for at begrænse udledningerne i kvalitativ form.

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Det er valgt at skrive et læsevenligt resume, der beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og ændringer som følge af udvidelsen frem for at skrive et resume af de enkelte underpunkter i miljøkonsekvensrapporten.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev. Husdyrbruget består af en konventionel malkekvægsbesætning med en miljøgodkendelse fra 31. august 2016. Den nuværende tilladte husdyrproduktion på ejendommen er 500 årskøer af tung race, 288 årsopdræt (0-24 mdr.), og 260 tyrekalve (40-55 kg), i alt svarende til 810,97 DE.

Den nuværende godkendelse forudsætter opførelse af en ny stald til 250 køer. Denne stald er ikke realiseret, og bliver ikke bygget. Denne ansøgning indsendes for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler i de eksisterende bygninger, og for at få godkendelse til at opføre en noget mindre velfærdsstald med dybstrøelse, til ca. 80 køer, i stedet for den nu godkendte store nye stald.

Godkendelsen fra 2016 omfatter også en nr. 2 gyllebeholder syd for anlægget, denne fastholdes i det nye projekt, ligesom den tidligere godkendte udvidelse af ensilagepladsen. Den godkendte kalveplads vil fortsat være i brug, og der søges om godkendelse af de eksisterende arealer til hytter til småkalve, samt et mindre areal til møddingsplads.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Stoltelundvej 14, mellem Vejlbæk og Bajstrup, sydøst for Tinglev. Vandløbet Gejlå løber lidt nord for ejendommen. Hele området er udpeget som værdifuldt geologisk område i kommuneplanen fra 2015, og ådalen langs med Gejlå er udpeget som Værdifuldt Landskab. Ådalen er udpeget som område hvor skovrejsning er uønsket, mens arealerne mod syd, hvor en del af ejendommens bygninger ligger, er udpeget som skovrejsningsområde, hvor kommunen gerne ser ny skov etableret.

Ejendommen ligger tilbagetrukket fra Stoltelundvej med adgang ad en grusvej. Anlægget er således ikke særlig synligt fra vejen. Stoltelundvej er karakteriseret ved en meget gennemført række af sejlerøn på hver side af vejen, landskabet er relativt fladt, men med mange levende hegn og mindre skovbevoksninger, så landskabet virker ikke åbent eller forblæst.

Ejendommen har et nyere stuehus, der ligger ud til grusvejen, og staldene ligger tilbagetrukket fra grusvejen, og virker derfor ikke dominerende. Den nye velfærdsafdeling ønskes opført mellem den nuværende kostald og ensilageanlægget, så den opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på begge sider.

Den nye gyllebeholder, som fastholdes fra den nuværende godkendelse, opføres syd for ejendommen, og dermed ikke i tilknytning til staldbygningerne. Den placeres til gengæld umiddelbart ved siden af en tilsvarende beholder som er opført og som er afskærmet af et kraftigt levende hegn mod nabomatriklen mod syd.

Det vurderes, at byggeriet omfattet af denne ansøgning ikke medfører en væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af landskabet.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Der er én nabo indenfor ca. 500 m af anlægget, Stoltelundvej 16, der ligger 150 m fra den nærmeste staldbygning. Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, især på grund af den store afstand. Det kan ikke udelukkes, at transporter til og fra ejendommens arealer i forbindelse med markarbejdet kan give anledning til nogen støj, rystelser og trafikmæssige gener, da der er tale om store maskiner på mindre veje. Transporterne vil typisk være sæsonbetingede i forhold til markarbejdet.

Fluer og skadedyr bekæmpes, og døde dyr opbevares så det ikke er til gene, på nordsiden af laden. Dette vurderes ikke at medføre væsentlige gener for naboer især på grund af den store afstand.

Transport til og fra ejendommen sker via indkørslerne fra grusvejen mod nord, og ad grusvejen ned til den store gyllebeholder mod syd.

Samlet set vurderes husdyrbruget ikke at medfører væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, rystelser, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse der opbevares i ejendommens gyllebeholdere og på møddingsplads. Husdyrgødningen udbringes på markerne af maskinstation.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven² og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniakafsætning til alle nærliggende naturområder, både kravene til totaldeposition til de mest sårbare naturtyper samt kravet om maksimal mer-deposition til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃ N/år, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger fra husdyrbruget. Der er dels faste krav til den totale ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget lever op til beskyttelsesniveauerne for ammoniak og lugt og til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Husdyrbrugets har en række daglige tiltag for at begrænse forurening og gener som er beskrevet i afsnittene 3.7 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan.

Det vurderes derfor, at ansøger gør, det, der er muligt for at imødegå påvirkninger fra husdyrbruget.

Alternative løsninger og 0-alternativ

² Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

I forbindelse med ansøgningen er alternative løsninger blevet drøftet med ejeren. Det har længe været et ønske at opføre en ny kostald på ejendommen, som godkendt i 2016, og øge mælkeproduktionen væsentligt.

Det er dog valgt at tilpasse strategien, og gå videre med et mindre byggeri af en ny velfærdsstald med kælvningsbokse og plads til goldkøer på dybstrøelse, da det er nødvendigt for at leve op til lovkrav om dyrevelfærd, og da det er økonomisk mere realistisk at gennemføre.

Den gamle ungdyrstald kan bruges ungdyr som det er beskrevet i den nuværende godkendelse, men den nye stald-areal godkendelse giver også mulighed for, at stalden også bruges til malkekøer eller goldkøer, hvis det skulle vise sig mere hensigtsmæssigt i fremtiden.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i godkendelsen fra 2016, men da den nye stald, som er omfattet af denne godkendelse, ikke er opført, så vil denne godkendelse bortfalde pr. august 2022, hvorefter der kun vil være godkendelse til ca. 280 køer. Det må derfor siges, at ansøgningen og den fortsatte udvikling af ejendommen er absolut meget erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens fortsatte drift som landbrugsejendom.

I de eksisterende bygninger vil installering af yderligere teknologi, teknik eller foranstaltninger være en begrænset mulighed. En installering af fx luftrensere er ikke muligt i en naturligt ventileret stald, og gylleforsuring giver ikke en væsentlig gevinst i stalde med faste gulve med dræn og skrabning. Den store gyllebeholder syd for ejendommen er med fast overdækning, og det vil nr. 2 beholder formentlig også være. Dette er dog ikke indtastet i ansøgningen, da BAT er overholdt, da der er BAT-gulve i den store stald, og dybstrøelse i den nye bygning, og da de gamle stalde ikke er omfattet af krav om forsuring eller andet.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkninger af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

Udvalgte forhold vil efterfølges af en vurdering af det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

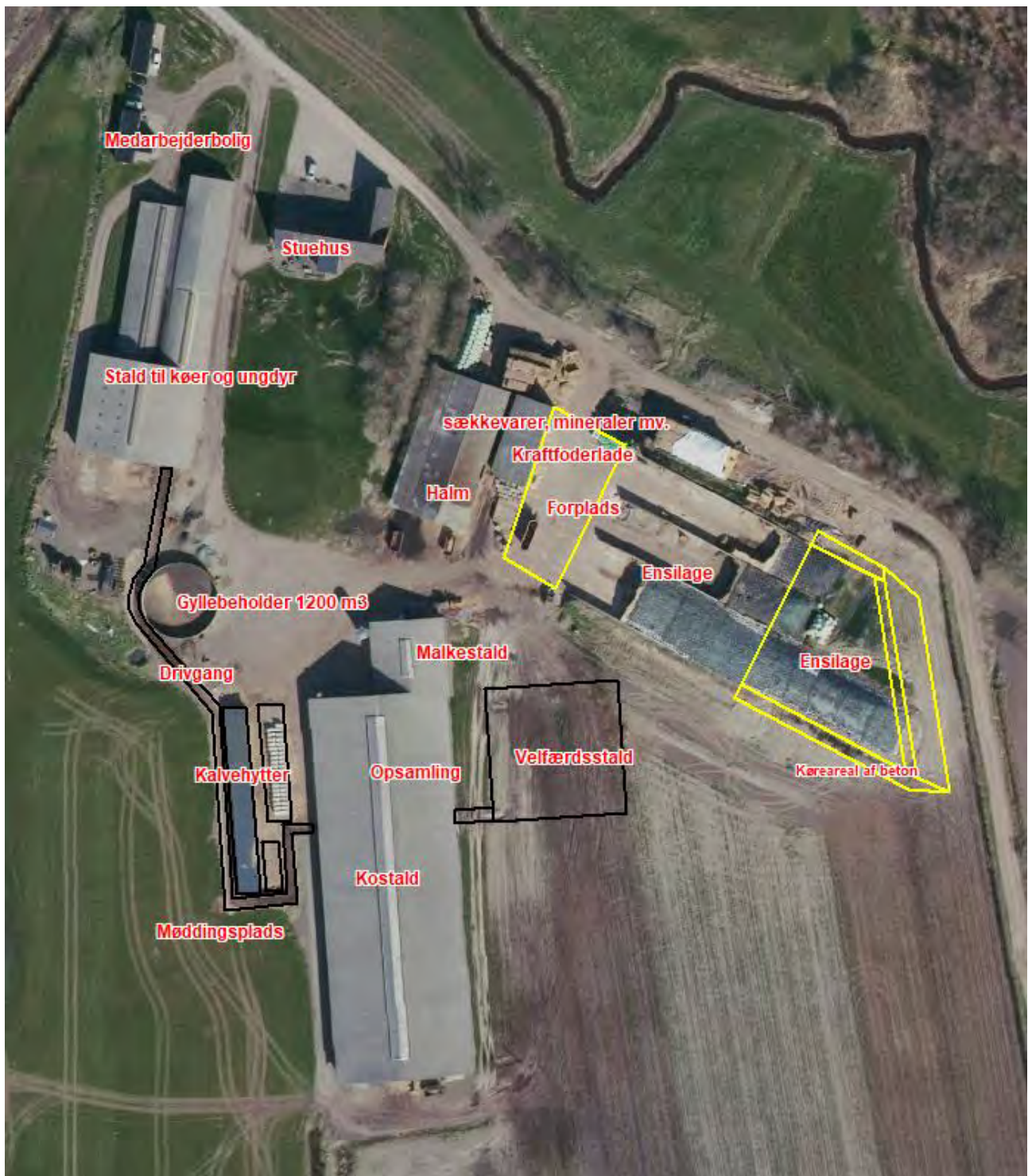
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Ejendommens bygninger ligger lidt spredt, og består af en ældre, ombygget og sammenbygget stald, som fremover kan anvendes fleksibelt til køer og/ eller kvier, og en stor kostald med malkecenter mv, som er opført i 2008. Der er anlagt en drivvej fra den gamle stald til den nye. Derudover er der en halmlade og en foderlade og et ensilageanlæg, og en gammel gyllebeholder på 1200 m³ i tilknytning til de omtalte bygninger, samt en betonplads til kalvehytter og mødding. Ca. 500 m syd for ejendommen er der for nogle år siden opført en 5000 m³ gyllebeholder, der ligger ved afsides ad en grusvej, og har fast overdækning.

Det ansøgte byggeri består af en bygning på ca. 35 m x 35 m med to store dybstrøelsesafsnit, som opføres mellem den store kostald og ensilageanlægget. Bygningen er derfor i umiddelbar tilknytning til det eks. byggeri på ejendommen til begge sider. Der anlægges en kort drivvej mellem kostalden og velfærdsstalden.

Ny gyllebeholder på 5000 m³ syd for ejendommen, ved siden af den, der er opført, og udvidelse af ensilageanlægget videreføres fra den nuværende godkendelse.

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af oversigtskortene i Bilag 1 samt af Figur 1a og 1b.

Figur 1a: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg.

Figur 1b: Husdyrbrugets opbevaringsanlæg.

3.1.1 Produktionsarealer (B1)

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før- og efter-situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Opgørelse af produktionsarealerne i staldene er baseret på staldtegnning over stalden fra 2008, suppleret med opmålinger foretaget af ansøgers driftsleder sammen med miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen i foråret 2021. Tegning af stalden fra 2008 er vedhæftet ansøgningen som bilag sammen med oversigt over produktionsarealerne.

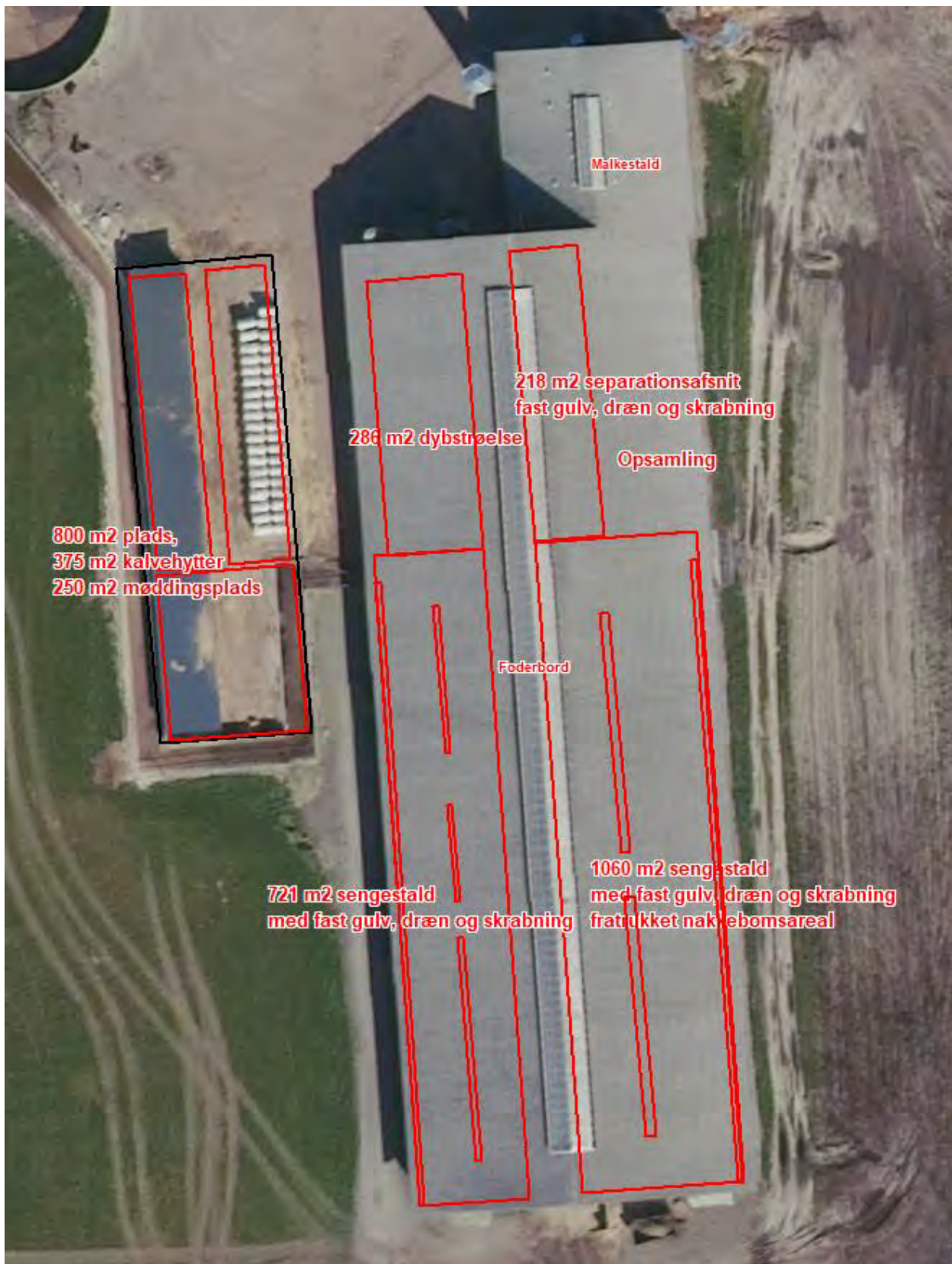
8-årsdriften

Den lovlige drift for 8 år siden på husdyrbruget tager afsæt i miljøgodkendelsen fra 2014. Tillægget fra 2014 giver mulighed for dyrehold i en del af halmladen, og stiller vilkår om fast overdækning af en gyllebeholder, og giver mulighed for en udvidelse af dyreholdet til 280 køer. Tillægget er meddelt d. 26. marts 2014. Med en forventet sagsbehandlingstid på denne miljøgodkendelse på min. 6 måneder, så vil der være gået 8 år, når godkendelsen bliver meddelt.

Produktionsarealerne for 8 års driften fremgår af Tabel 1 samt af tegningerne nedenfor.

Staldtype	Kuldehøjde (m)	Ventilation	Størrelse (m ²)
☒ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Kostald godkendt i 2015</u>		Naturlig ventilation	8112 m ²
☐ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Kalvehytter</u>	3 m	Naturlig ventilation	719 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ Opret et produktionsareal			
Kopier til driften			
#459439 Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 375 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		52,2 %	375 m ²
☐ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Kostald</u>	3 m	Naturlig ventilation	3826 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ Opret et produktionsareal			
Kopier til driften			
#459445 Mælkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 2000 m ²	
#459444 Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 286 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		59,7 %	2286 m ²
☐ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Ungdyrstald</u>	3 m	Naturlig ventilation	1873 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ Opret et produktionsareal			
Kopier til driften			
#459532 Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 98 m ²	
#459451 Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 156 m ²	
#459449 Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 218 m ²	
#459447 Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 947 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		75,8 %	1419 m ²
☒ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Ny veifærdsstald</u>		Naturlig ventilation	1148 m ²
☐ Staldarealet blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ <u>Dybstrøelse i maskinhus</u>	3 m	Blæstet ventilation	549 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ Opret et produktionsareal			
Kopier til driften			
#459456 Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udger: 500 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		91,1 %	500 m ²

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 2 a: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift.

Figur 2b: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift.

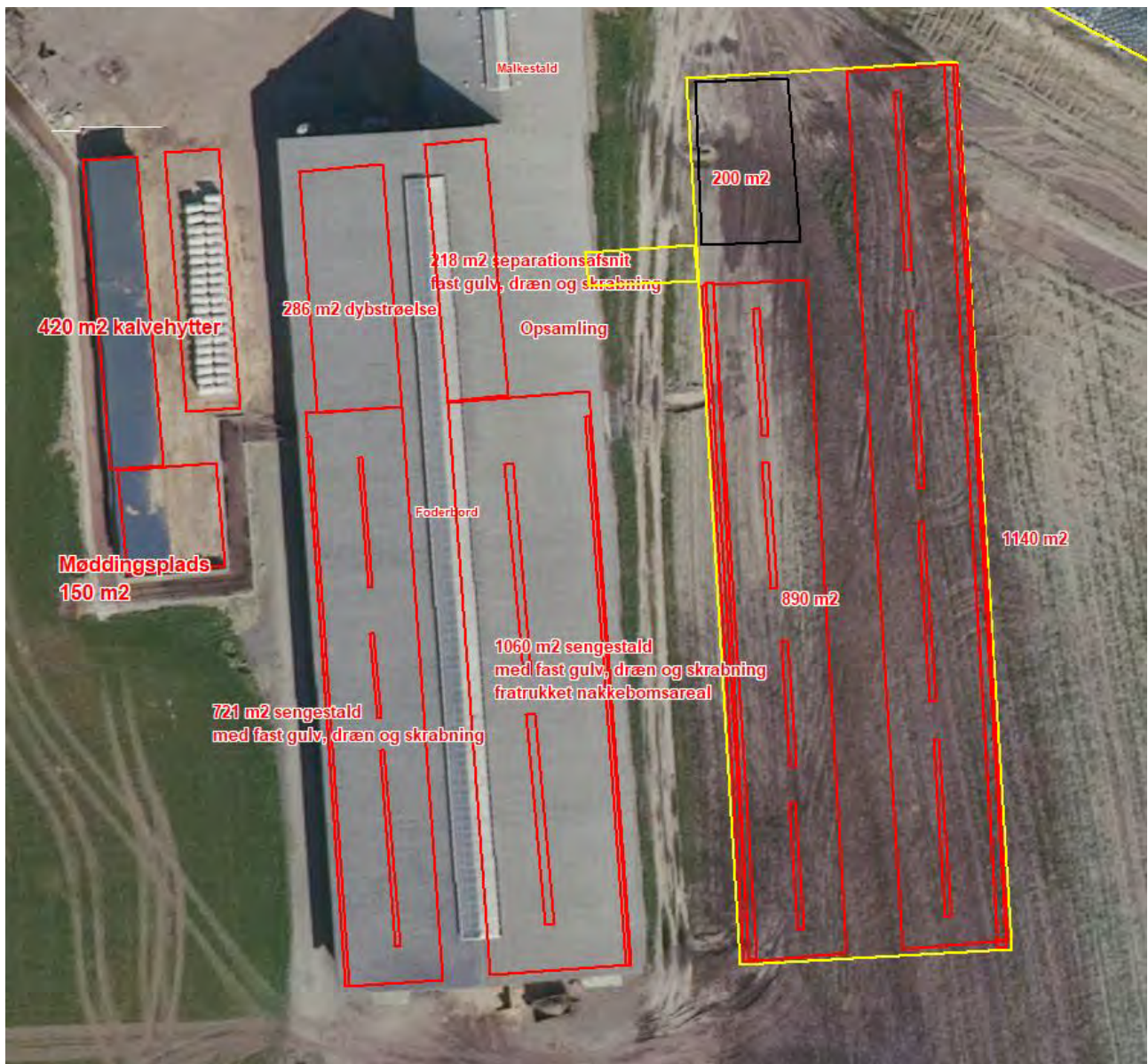
Figur 2c: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift.

Nudriften:

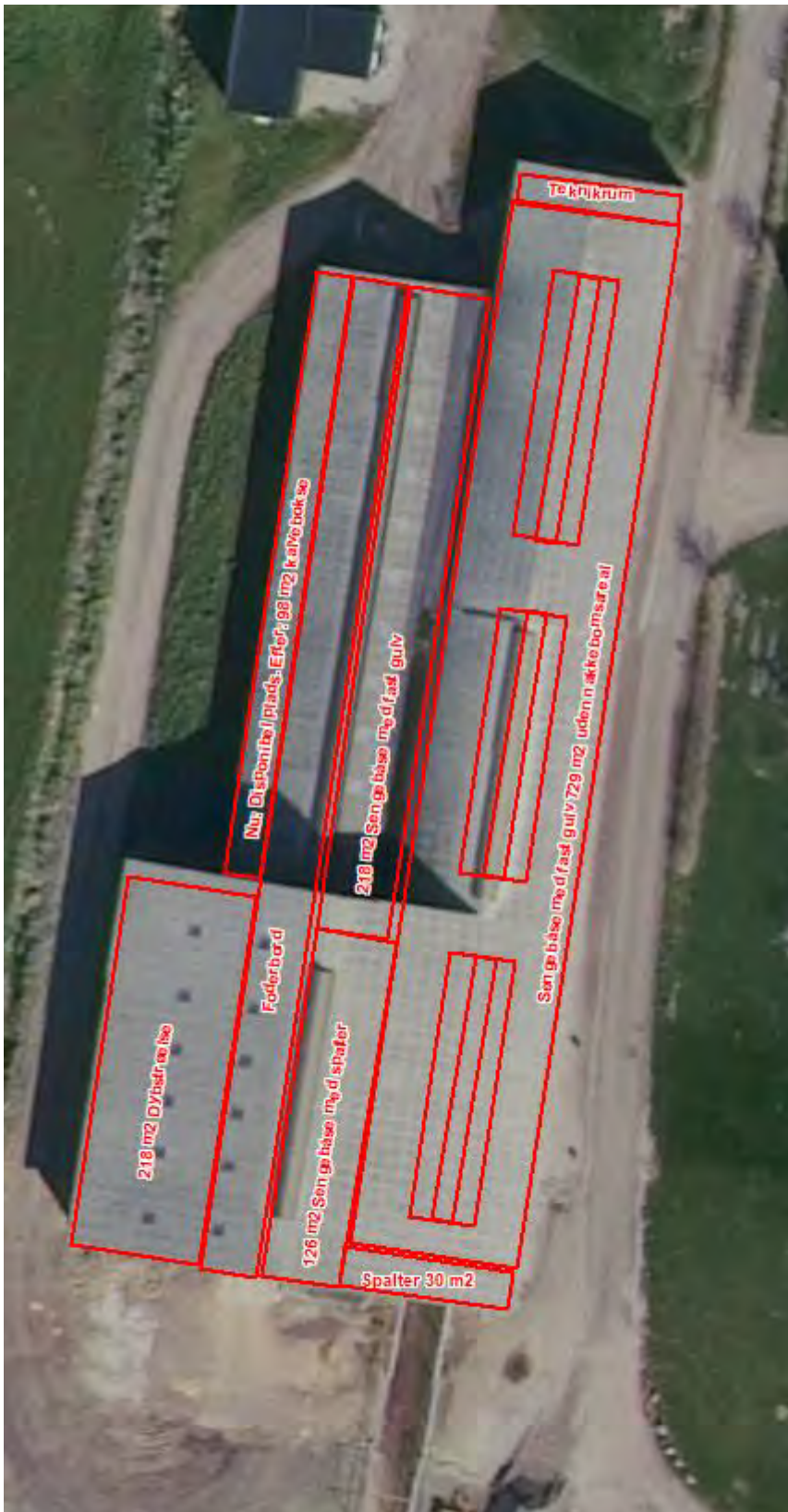
Den lovlige nudrift tager udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2016. Den er fortsat gældende, og giver mulighed for et nybyggeri, som endnu ikke er realiseret, men som kan iværksættes lovligt på ansøgningstidspunktet. Produktionsarealerne for nudriften fremgår af Tabel 2, og er vist på fig. 3a og 3b.

Staldafsnit benyttes ikke i nu drift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 3161 m ²
Kostald godkendt i 2016				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		Opret et produktionsareal		
Kopier til drifter	(#449325) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 200 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Kopier til drifter	(#449324) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Udgør: 2030 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Samlet produktionsareal udgør		70.5 %	2230 m²	
Staldafsnit benyttes ikke i nu drift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 719 m ²
Kalvehytter				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		Opret et produktionsareal		
Kopier til drifter	(#384496) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Udgør: 420 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Samlet produktionsareal udgør		58.4 %	420 m²	
Staldafsnit benyttes ikke i nu drift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 3826 m ²
Kostald				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		Opret et produktionsareal		
Kopier til drifter	(#384500) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Udgør: 2000 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Kopier til drifter	(#384498) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 286 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Samlet produktionsareal udgør		59.7 %	2286 m²	
Staldafsnit benyttes ikke i nu drift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 1873 m ²
Ungdyrstald				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		Opret et produktionsareal		
Kopier til drifter	(#384656) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Udgør: 156 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Kopier til drifter	(#384654) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 218 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Kopier til drifter	(#384651) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Udgør: 947 m ²		
Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen			
Samlet produktionsareal udgør		70.5 %	1321 m²	

Tabel 2: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nu drift. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 3a: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift.

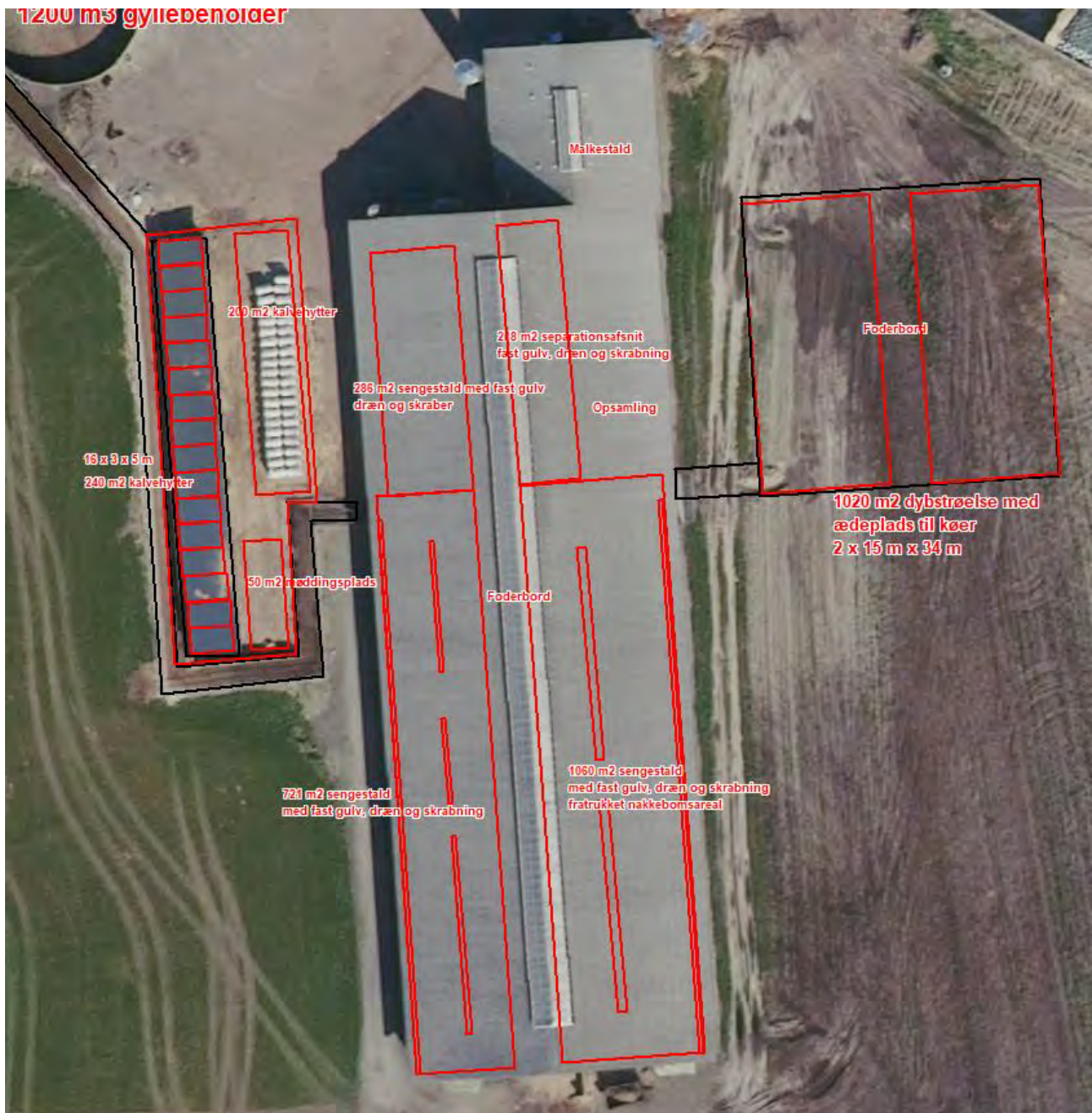
Figur 3b: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift.

Ansøgt drift

Produktionsarealerne i ansøgt drift fremgår af Tabel 3.

Staldtype	Kildehøjde	Ventilation	Størrelse	Samlet produktionsareal udgør	Samlet produktionsareal
Kalvehytter	3 m	Naturlig ventilation	719 m ²	61,2 %	440 m ²
Øversigt over dyretyper og produktionsarealer					
Opret et produktionsareal					
Kopier til drifter					
(#459437) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse			Udgør: 440 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør					
61,2 %					
440 m ²					
Kostald	3 m	Naturlig ventilation	3826 m ²	59,7 %	2286 m ²
Øversigt over dyretyper og produktionsarealer					
Opret et produktionsareal					
Kopier til drifter					
(#459442) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb			Udgør: 286 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Kopier til drifter					
(#459440) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb			Udgør: 2000 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør					
59,7 %					
2286 m ²					
Ungdyrstald	3 m	Naturlig ventilation	1873 m ²	75,8 %	1419 m ²
Øversigt over dyretyper og produktionsarealer					
Opret et produktionsareal					
Kopier til drifter					
(#459478) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse			Udgør: 98 m ²		
BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Kopier til drifter					
(#459454) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv			Udgør: 947 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Kopier til drifter					
(#459453) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse			Udgør: 218 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Kopier til drifter					
(#459452) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			Udgør: 156 m ²		
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat ...					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør					
75,8 %					
1419 m ²					
Ny velfærdsstald	3 m	Naturlig ventilation	1148 m ²	88,9 %	1020 m ²
Øversigt over dyretyper og produktionsarealer					
Opret et produktionsareal					
Kopier til drifter					
(#459455) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse			Udgør: 1020 m ²		
BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit					
Antal måneder på græs: 0					
Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør					
88,9 %					
1020 m ²					

Tabel 3: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 4a: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift.

I forbindelse med ansøgningen søges der om fleksibel produktion i alle stalde, og om godkendelse til at opføre en ny velfærdsstald med 1020 m² dybstrøelse i en ny bygning, samt om ombygning af 286 m² i stalden fra 2008 fra dybstrøelse til fast gulv med dræn og skrabning. Den gamle stald forbliver uændret, men ønskes fremover godkendt på den fleksible ordning, så den kan anvendes enten til køer eller til kvier. Se figur 4b nedenfor.

Figur 4b: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift.

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4. De eksisterende godkendte opbevaringsanlæg består af to gyllebeholdere på 1200 m³ og 5000 m³, og en møddingsplads på 150 m². Derudover er der i godkendelsen fra 2016 (nudrift) tilladelse til at opføre endnu en gyllebeholder på 5000 m³ ved siden af den eksisterende, denne fastholdes også i ansøgt drift. Fremover vil møddingsplads kun være ca. 50 m².

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Møddingsplads	Fast				382
Gyllebeholder 1200 m ³	Flydende	Beholderen er af ældre dato og opført i elementer. Den er anmeldt 10 års beholderkontrol.		1200 l/m - Højde: 2,5 m Diameter: 20 m.	296
Ny gyllebeholder 5000 m ³	Flydende				1053
Gyllebeholder 5000 m ³	Flydende			5000 l/m - Højde: 4 m Diameter: 39,89	1053
Nudrift					
Møddingsplads	Fast				382
Gyllebeholder 1200 m ³	Flydende	Beholderen er af ældre dato og opført i elementer. Den er anmeldt 10 års beholderkontrol.		1200 l/m - Højde: 2,5 m Diameter: 20 m.	296
Ny gyllebeholder 5000 m ³	Flydende				1053
Gyllebeholder 5000 m ³	Flydende			5000 l/m - Højde: 4 m Diameter: 39,89	1053
8 års drift					
Møddingsplads	Fast				382
Gyllebeholder 1200 m ³	Flydende	Beholderen er af ældre dato og opført i elementer. Den er anmeldt 10 års beholderkontrol.		1200 l/m - Højde: 2,5 m Diameter: 20 m.	296
Gyllebeholder 5000 m ³	Flydende			5000 l/m - Højde: 4 m Diameter: 39,89	1053

Tabel 4: Overblik over opbevaringsanlæg i 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

I sengestaldene skræbes gødning til tværkanal og ledes videre til fortank. Dybstrøelsen udmuges ca. hver 3. måned hvorfra det køres enten i markstak eller direkte ud. Mødding fra kalvestalde lægges på møddingsplads eller i gyllebeholder, indtil det kan lægges i markstak.

Overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholderne overvåges. Gyllen i gyllebeholderne omrøres udelukkende forud for gylleudbringning. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation.

Med en forventet fremtidig produktion på 400-450 årskøer, heraf ca. 80 i dybstrøelse, og noget opdræt, vil den samlede årlige produktion af husdyrgødning være ca. 12.000 m³ gylle og ca. 2000 tons dybstrøelse.

Gødningssande			
Løgemavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og gøder		50
Nudrift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og gøder		150
3 års drift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og gøder		250
Opbevaringslagre med miljøteknologi			
Løgemavn	Beskrivelse af miljøteknologi		NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift			
Ny gyllebeholder 5000 m ³	Navn: OverdækningFast Effekt(NH ₃) = 100		100
Gyllebeholder 5000 m ³	fast overdækning		100
Nudrift			
Ny gyllebeholder 5000 m ³			100
Gyllebeholder 5000 m ³			100
3 års drift			
Gyllebeholder 5000 m ³	teftoverdækning		100

Tabel 5: Opbevaringslagre og miljøteknologi. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Udover gylle, ledes der også regnvand fra ensilagepladserne, kalvepladsen/ møddingspladsen og drivgangen til gyllebeholderne, om end størsteparten af vandet fra ensilagepladsen sprinkles ud. Områderne er samlet opmålt til ca. 5300 m² ensilageplads, 700 m² kalveplads/møddingsplads og 400 m² drivgang, hvilket giver en årlig vandmængde på ca. 2400 m³, hvis ca. ¼ af vandet fra ensilagepladsen opsamles.

Fast overdækning af gyllebeholderne sparer en del opbevaring af regnvand – ca. 0,4 m³/m². Ved overdækning af begge beholdere spares således opbevaring og udkørsel af ca. 800 m³ regnvand.

Dette giver en samlet gyllemængde på ca. 12.000 + 2.400 - 800 = 13.600 m³.

Kapaciteten i de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen er på 6200 m³, hertil kommer 522 m³ i kanaler under den gamle stald, i alt 6722 m³. Idet den nye beholder på 5000 m³ opføres, er kapaciteten 11.200 m³. Derved vil der være mere end 9 måneders opbevaringskapacitet med opførelse af den nye gyllebeholder.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet med opførelse af ny beholder vil være tilstrækkelig til det forventede dyrehold, så gyllen kan køres ud på de mest optimale tidspunkter i forhold til afgrøderne. Fast overdækning sparer ammoniakfordampning men også opbevaring og udkørsel af regnvand. Udsprinkling af ensilagevand og restvand fra forpladsen ved ensilageanlægget sparer ligeledes opbevaring og udkørsel med tilhørende brændstofforbrug.

3.1.3 Drift af anlægget (B1)

Der er 5 ansatte, der varetager driften på ejendommen. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende

- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Der føres journal over medicinforbrug
- Serviceeftersyn på malkeanlæg og køletanke overholdes
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der gennemføres 10-års beholderkontrol af gyllebeholderne
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1a-b)

Ansøgningen omhandler som tidligere beskrevet opførelse af en ny velfærdsstald, en ny gyllebeholder og en udvidelse af ensilageanlægget. Derudover er der anlagt en drivgang, som forbinder den gamle stald med stalden fra 2008.

Udvidelsen af ensilageanlægget er godkendt med den nugældende miljøgodkendelse, og er under udførelse. Etablering af den nye velfærdsstald forventes at blive igangsat i 2022. Selve anlægs- og byggefasen forventes at tage ca. 6 måneder.

Byggematerialer omfatter primært stål og beton, og råstoffer som bl.a. sand og grus. Disse er ikke en knap ressource. Der sker ikke væsentlige terrænændringer. Den jord, der graves op i forbindelse med anlæggelse af bunden til ny stald bliver fordelt på de omkringliggende arealer.

Vurdering

I anlægsfasen vil der kunne forekomme emissioner af støv og støj fra anlæggets arbejde. Selve anlægsarbejdet vil ske inden for normal arbejdstid, og anlæg- og byggearbejdet vurderes ikke at medføre væsentlige støj, vibration og støvgener.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

På nuværende tidspunkt driver ansøger ikke husdyrproduktion på andre anlæg i Danmark. Pt. er en del af ungdyrene på kviehotel, men der er ikke nogen driftsmæssig sammenhæng mellem kviehotellet, der drives af en anden landmand, og ansøgers bedrift.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, da ansøger kun driver det ene anlæg i Danmark.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, Ec1, E4, F1a-c)

Landskab

Husdyrbruget ligger i landzone I Aabenraa Kommune uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder, og godt 10 km fra den dansk/tyske grænse. Ejendommen ligger indenfor områder, der er udpeget som værdifulde geologiske områder, og ådalen nord for er udpeget som Værdifuldt landskab. Der er ikke noget af byggeriet, der placeres i Værdifuldt landskab. Byggefeltet til den nye stald ligger indenfor skovbyggelinie, men det har ingen betydning, da der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for en landbrugsejendom.

At en mindre del af husdyrbrugets landbrugsjord tages ud til byggeri, vurderes ikke at skade naturressourcerne i området, da anlægget ikke kommer til at ligge ovenpå en drikkevandsressource, natur- eller råstofområder. Ifølge jordartskortet er undergrunden ferskvandssand, og det er meget udbredt i området. Området er domineret af store flade landbrugsflader med en del læghegnsbeplantning, mindre skovområder og en meget regelmæssig række vejtræer på begge sider langs med Stoltelundvej.

Anlægget ligger ikke i lavbundsområde, men ovenfor ådalen ved Gejlå. Der er ikke åbeskyttelseslinie på Gejlå på den strækning.

Der er ingen fredede fortidsminder omkring ejendommen. Det nærmeste er en strækning af Oksevejen, der ligger 2 km mod øst.

Vurdering af Landskab

Det vurderes, at det eksisterende byggeri ikke er i strid med landskabelige udpegninger, og at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som én driftsmæssig enhed.

Kulturarv

I nærheden af husdyrbruget er der ikke i kommuneplanen udpeget kulturarvsarealer. Der er ikke registreret beskyttede fortidsminder, og der er heller ikke udpeget Kirkebyggelinie, Værdifulde Kulturmiljøer eller andet særligt af den art. Det nærmeste er et fortidsmindeområde omkring Tinglev Sø, hvor der er fundet en boplads, en gravplads fra stenalderen. der ligger ca. 1,8 km væk.

Vurdering af kulturarv

Placeringen af det ansøgte byggeri tilsidesætter ikke kulturudpegninger kommuneplanen for Aabenraa Kommune.

Materielle goder

Med materielle goder menes materielle ting og ejendom, som evt. kunne blive påvirket af anlægget. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i efterfølgende afsnit, overholdes alle afstandskrav.

Vurdering af materielle goder

Husdyrbruget overholder de gældende afstandskrav og lugtgenekrav, hvorfor det vurderes at husdyrbruget ikke vil påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 8 overholdes.

Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald	16
Gødningslager	Møddingsplads	63

Vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ny velfærdsstald	120
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	207

Naboskel - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ny velfærdsstald	95
Gødningslager	Møddingsplads	192

Nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ungdyrstald	149
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	239

Ikke-almen vandforsyning - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald	362
Gødningslager	Ny gyllebeholder 5000 m ³	250

Vandboring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ungdyrstald	77
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	173

Tabel 6: Afstande jf. Husdyrlovens §8, kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Stoltelundvej 13 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ungdyrstald	567
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	648

Vejbækvej 14A - Nabo (Samlet bebyggelse)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald	2120
Gødningslager	Gyllebeholder 5000 m3	1628

Tinglev Ejerlav, Tinglev - Nabo (Byzone)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ungdyrstald	4472
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	4548

Stoltelundvej 16 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ungdyrstald	149
Gødningslager	Gyllebeholder 1200 kbm	240

Tabel 7: Afstande jf. Husdyrlovens § 6 stk. 1. Tabellen angiver den bygning/gødningslager der ligger tætteste på punktet, der refereres til i Husdyrlovens § 6. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m. Afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m. Afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald eller lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet herunder er vist nærmeste vandløb, naboskel, offentlig vej, ikke almene vandboring og medarbejderbeboelsen på ejendommen. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, og vandværksboring ligger så langt væk, at disse punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises.

Figur 5: Placering af afstandsmarkør. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Som det fremgår af tabel 4 er afstanden fra eks. kostald til åben grøft ca. 16 m. Derved er afstandskravet overholdt. Der sker ingen ændringer i dette forhold. Den nye velfærdsstald opføres mellem stalden og ensilageanlægget, og langt fra vandløb og grøfter.

Nærmeste nabo er Stoltehundvej 16, som er beliggende 149m fra den nærmeste stald.

Vurdering af afstandskrav

Husdyrbruget ligger uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer. Afstandskravene er overholdt, både for de eksisterende bygninger og de nye.

Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)

Alle stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Ejendommen er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser. Det er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, men udenfor indvindingsoplandet til almene vandværker. Der er aktive markvandingsboringer i området, men ingen aktive drikkevandsboringer. Alle stalde udføres i tætte og stabile materialer, og gyllebeholderne kontrolleres og inspiceres årligt i forbindelse med at de er tømte, og desuden i forbindelse med 10-års beholder kontrollen.

Vurdering

Da stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift vil ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund.

Som følge af den beskrevne indretning af husdyrbruget, vurderes det, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet, og det vurderes, at det anmeldte projekt ikke vil forhindre udnyttelse af områdets naturressourcer herunder vand.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B9, B5, B4, D1b)

Husdyrbrugsloven sætter rammer både for den tilladte udledning af ammoniak fra husdyrbruget, set i forhold til brugets størrelse og de praktiske muligheder, der er for at begrænse udledningen, og også for den ammoniak-afsætning, der sker til natur og skov i nærheden af anlægget. Det første, som er det generelle ammoniakkrav, er uafhængigt af brugets placering, og har til formål på sigt at nedbringe ammoniakudledningen fra husdyrbrug i Danmark over en bred kam, ved at sikre, at nye anlæg, der bliver bygget, bruger den bedste tilgængelige teknik, eller BAT (Best Available Technique).

De specifikke ammoniakkrav har til formål at begrænse tilførslen af ammoniak til beskyttede naturarealer, både de meget sårbare naturarealer, og dem der er lidt mere robuste eller i forvejen præget af nogen tilførsel af næringsstoffer. Her har anlæggets placering og dermed afstand til natur meget at sige, da størsteparten af den ammoniak, der fordampes fra et husdyranlæg, afsættes indenfor en radius på 4-500 m. Hvis arealerne indenfor denne radius er dyrkede arealer, er denne afsætning uproblematisk, men hvis der er ligger sårbar natur indenfor denne afstand, kan det være nødvendigt at gøre en særlig indsats for at begrænse ammoniak-tilførslen, eller finde en anden placering til husdyrbruget.

3.5.1 BAT-Ammoniakemission (B9)

BAT-niveauet for husdyrbruget beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af Tabel 15.

Forudsætningen for BAT-beregning tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse efter Husdyrloven på de eksisterende staldafsnit. Det eneste nye staldafsnit i ansøgningen er velfærdsstalden. Desuden sker der en justering af det godkendte areal til kalve. BAT-beregningen er dermed baseret på forudsætningerne at velfærdsstalden er "Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit" og at alle de eksisterende staldafsnit er "Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse" som det fremgår af Tabel 16.

I den nuværende miljøgodkendelse er der ikke fastsat vilkår til anvendelse af miljøteknologier for at reducere ammoniakemissionen, og der skal derfor ikke foretages en korrektion af det samlede BAT-krav. Der er alene stillet vilkår om skrabning på de faste gulve, hvilket er en integreret del af staldsystemet, uanset om der er tale om faste gulve med hældning og dræn, eller plane faste gulve. Der er ingen vilkår om skrabning i sengestaldafsnit med spalter.

Det er en forudsætning i ansøgning fra 2016 at den eks. gyllebeholder på 5000 m³ er med fast overdækning. Der er ikke stillet vilkår om at den nye gyllebeholder skulle overdækkes, det er et frivilligt tiltag, som kan tages i brug, hvis det er ønsket.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6279 kg NH₃-N/år, og ammoniakemissionen er på 6069 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5298	981	6279
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5298	770	6069
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	211
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8: Samlet BAT-beregning for ammoniakemission fra husdyrbruget. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ¹
Kalve Ryder	Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Isocell	Målkøer, kvier og stude, Fast drænet gulv med skraber og ajleaffald	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kostald	Målkøer, kvier og stude, Fast drænet gulv med skraber og ajleaffald	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Ungdyrstald	Målkøer, kvier og stude, Sengestald (med spalter (kanel, bøg) eller ringkanal)	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Ungdyrstald	Målkøer, kvier og stude, Dybstrøelse	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ungdyrstald	Målkøer, kvier og stude, Sengestald (med fast gulv)	Eksisterende staldbænk, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,02
Ungdyrstald	Kalve, (under 6 mdr.), Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldbænk	0,84	0,84
Ny velfærdstald	Målkøer, kvier og stude, Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldbænk	0,84	0,84

Tabel 9: Forudsætning for BAT-beregningen. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

BAT er overholdt i kraft af at den eksisterende store gyllebeholder er med fast overdækning. Når den nye beholder på 5000 m³ opføres, vil den sandsynligvis også være med fast overdækning, da det er hensigtsmæssigt i forhold til at sikre flydelag på en beholder, der er placeret lidt afsides, og da det sparer ammoniakfordampning og opbevaring af regnvand. Det er dog ikke lagt ind som en forudsætning i ansøgningen, da et vilkår om fast overdækning vil gøre det vanskeligere at opnå tilskud til at etablere overdækningen.

3.5.2 Ammoniak til natur

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på Stoltelundvej 14 fremgår af Tabel 6. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 6069 kg N/år, med en negativ meremission på -1040 kg N/år i forhold til nudrift og + 857 kg N/år i forhold til 8-års driften. Den negative mer-emission i nudriften skyldes, at der er givet godkendelse til en stor ny stald med godkendelsen i 2016, og denne stald er stadig mulig af opføre med baggrund i den gældende miljøgodkendelse. Dette vil dog ikke blive realiseret, og i stedet bliver der bygget en betydeligt mindre velfærdsstald med dybstrøelse. Derfor sker der en stigning i ammoniak i forhold til ansøgningen fra 2014.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6068,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **857,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-1040,5** (kg NH₃-N/år)

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldfasnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5298,3	770,4	6068,7
Nudrift	6302,8	806,4	7109,2
8 års-drift	4792,6	419,0	5211,6

Tabel 10: Ammoniakemission fra staldfasnit, opbevaringslagre og totalt. Kilde: www.Husdyrgodkendelse.dk

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der udpeget de nærmeste naturtyper. Udpegningerne kan ses i figurene på de efterfølgende sider.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I Fejl! Henvisningskilde ikke fundet. ses de specifikke krav for maksimal total- og meredeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav, der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ³ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

Kategori 3	<p>Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove.</p> <p>For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og</p> <p>1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,</p> <p>2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller</p> <p>3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskowsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 11: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Kategori 1 natur

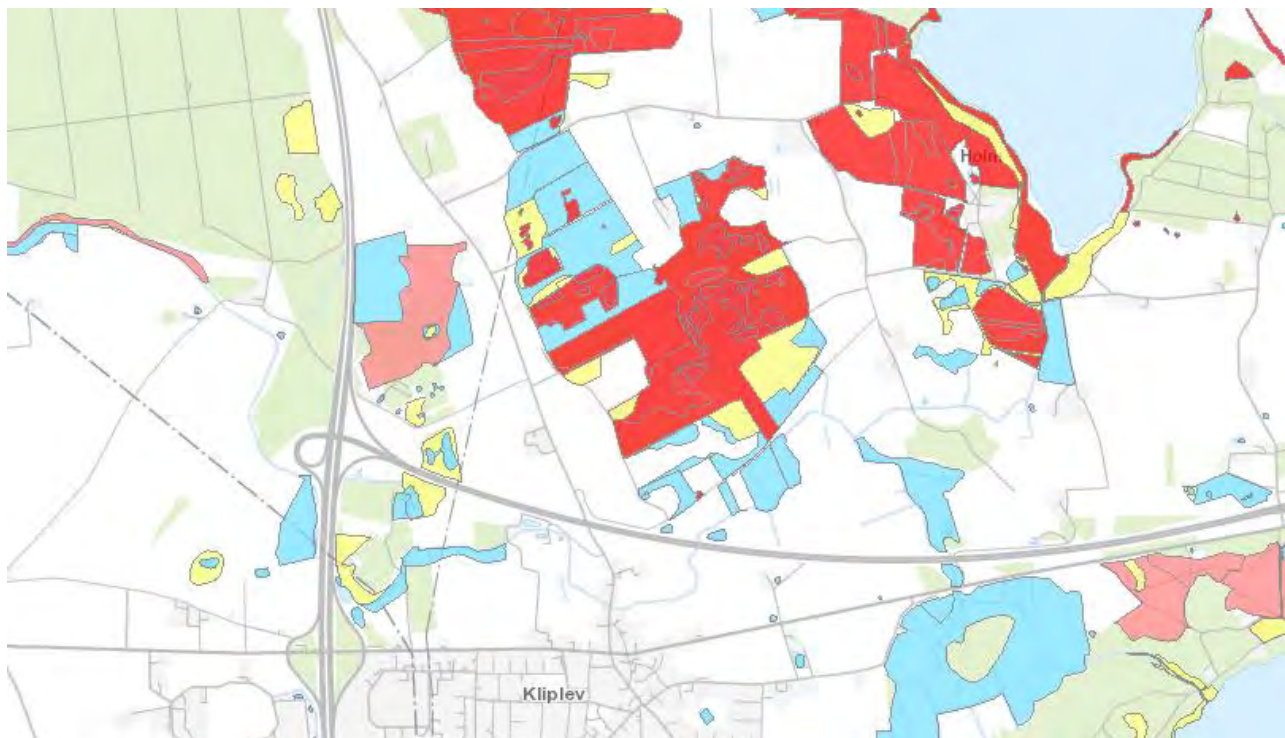
Det nærmeste kategori 1 naturområde er nogle moseområder sydvest for Hostrup Sø, der er Natura 2000 habitatområdet. Området ligger ca. 8 km nordøst for husdyrbruget, og der vil derfor ikke være nogen påvirkning af disse naturarealer fra husdyrbruget. Der er også indsat kategori-1 beregningspunkter i Natura 2000 områder i andre retninger.

Skov ved Hostrup Sø	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev ved Bommerlund plantage	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev Sønderå	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Skov i Vilsbæk Krat	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 12: Ammoniakafsætning fra Stoltelundvej 14 til kategori 1-natur. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Da totaldepositionen til kategori 1 naturen er på 0,0 kg N/ha/år, er det ikke relevant at se på kumulation i forhold til ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug til naturpunktet, hvorfor der ikke er brugt tid på at finde ud af, hvor stor ammoniakemission der er fra husdyrbrug inden for en radius af 2,5 km af den nærmeste kategori 1 natur.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er det strengeste krav til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur med kumulation på 0,2 kg N/ha/år.

Figur 6: Nærmeste kategori 1 natur ved Hostrup Sø. Udklip fra den 23. 08. 2021. *Kilde: Aabenraa Kommunes hjemmeside*

Kategori 2 natur

Den nærmeste kategori 2 mose er en mose, der ligger lidt vest for ejendommen. Arealet hører til ejendommen. Se oversigtskortet nedenfor, hvor Kategori 2 natur er markeret med lyserød. Denne mose er udpeget ud fra en konkret vurdering foretaget af Aabenraa Kommune, og fremgår af kommunens hjemmeside.

Der er ca. 400 m fra staldbygningerne til den del af mosen, der af kommunen er vurderet særligt sårbar. Ammoniak-afsætningen i de lysåbne dele af mosen er under 1 kg N/ha/år. Hvorved Husdyrgodkendelses bekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år er overholdt.

Figur 7: Nærmeste kategori 2 ved Stoltelundvej 14. Udklip fra den 23-08-2021 Kilde: Aabenraa Kommunes hjemmeside

Figur 8: Ammoniakafsætning til kat. 2 og kat. 3 mose vest for Stoltelundvej 14. www.husdyrgodkendelse.dk

kat. 2 mose nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,1	0,8
kat 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,2	1,0
kat 2 mose syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,1	0,8
kat 2 mose	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,1	0,9
mose grænse kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,1	1,0

Tabel 13: Ammoniakafsætning fra Stoltelundvej 14 til kategori 2-natur. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3 natur og § 3 områder

Mose mod vest

De mere tilgroede dele af mosen vest for ejendommen er ikke vurderet til at være kat. 2 natur, men er vurderet til at være kategori 3 natur. I de mere tilgroede dele af mosen er total-tilførslen af ammoniak på lidt over 1 kg N /ha/år, mens mer-depositionen er 0 eller meget lav.

Figur 9: Ammoniakafsætning til Kategori 3 mose ved Stoltelundvej 14. kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Mose mod øst

Nærmeste kategori 3 natur er et moseareal, der ligger på østsiden af Gejlå, og ca. 125 m fra den nærmeste staldbygning. Her vil der være en mer-tilførsel af ammoniak på 1,0 kg N/ha/år i forhold til husdyrgodkendelsen fra 2014, og et fald i forhold til den situation, der er givet tilladelse til i 2016.

Figur 10: Ammoniakafsætning til mose øst for Stoltelundvej 14. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Moseareal øst for Gejlå er det nærmeste kat. 3 natur areal ved Stoltelundvej 14.

Mose 1 krat	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,2	1,3
mose 1 længere inde	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	-0,2	1,2
Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	-0,1	1,0
Mose 5	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	-0,3	1,4
Hede 1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose 6	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	-1,2	7,9
mose 6 krat	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,0	-0,9	8,0

Tabel 14: Ammoniakafsætning fra Stoltelundvej 14 til kategori 3-natur. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Vest for gyllebeholderne er der en mose (mose mod syd), som muligvis er Kategori 3 natur, hvor der er en total-deposition på 0,7 kg N/ha/år, og en mer-deposition på 0,3 kg N/ha/år. Her er beskyttelsesniveauerne således også overholdt.

Fig. 11: Ammoniakafsætning til mose og skov ved gyllebeholdere til Stoltelundvej 14. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

§3 søer ved ejendommen

Der er en lille sø i et naturareal vest for ejendommen. Her er mer-ammoniaktilførslen enten 0,1 eller 0,0 kg N/ha/år, afhængig af om vandhullet sættes til ruheden "vand", eller ruheden "skov". Totaldepositionen beregnes til hhv. 0,8 og 1,7 kg N/ha/, igen afhængig af om ruheden sættes til vand eller skov.

vandhul i mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	-0,3	1,7
----------------	------------	---------	---	---	-----	------	-----

Tabel 15: Ammoniakafsætning fra Stoltelundvej 14 til §3-beskyttet natur. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 12: Søer i mose vest for ejendommen Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 13. Ammoniakafsætning til skov syd for ejendommen. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

I forhold til gyllebeholderne mod syd, er der desuden regnet på ammoniak til den nærliggende skov. Hvis den nye gyllebeholder opføres, vil skoven blive påvirket med en total-deposition på omkring 6,2 kg N/ha/år, og mer-depositionen er på 3 kg N/ha/år, i forhold til 8-årsdriften fra 2014, hvor der var krav om fast overdækning af den første gyllebeholder. Hvis det er et krav i miljøgodkendelsen er der ikke så gode muligheder for at søge tilskud til en fast overdækning. Hvis der etableres fast overdækning på gyllebeholderen vil mer-ammoniak-afsætningen til skoven være 1,5 kg N/ha/år, og totalafsætningen 4,8 kg N/ha/år. Skoven er ikke udpeget som hverken naturmæssig værdifuld, tilgroet lysåbent, eller gammel skovjordbund. Det er en del af Bommerlund Plantage, som oprindeligt har været en granplantage, men som i dag er ved at blive ændret til løvskov, og der er plantet et bredt løvskovsbælte langs med skovkanten.

Figur 14. Ammoniakafsætning til skov syd for ejendommen ved fast overdækning på begge gyllebeholdere
Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 natur er overholdt, idet der ikke er en påvirkning overhovedet. Total-depositionskravet på 1 kg til kategori 2 natur overholdes, idet påvirkningen af kategori 2 -mosen mod vest holdes på maks. 1 kg N/ha/år. Derved vurderes det, at ammoniakdepositionen til de nærliggende naturområder ikke vil udgøre en væsentlig negativ påvirkning af naturarealerne.

Kategori 3 naturområderne og §3-områder vil blive påvirket med max 1 kg N/ha/år i merdeposition. I forhold til baggrundsbelastning fra luften, så vil en ændring på 1 kg N/ha/år til denne type naturarealer ikke medføre væsentlig ændring af områdernes tilstand. Der er ikke noget ammoniakfølsom skov, som vil blive påvirket.

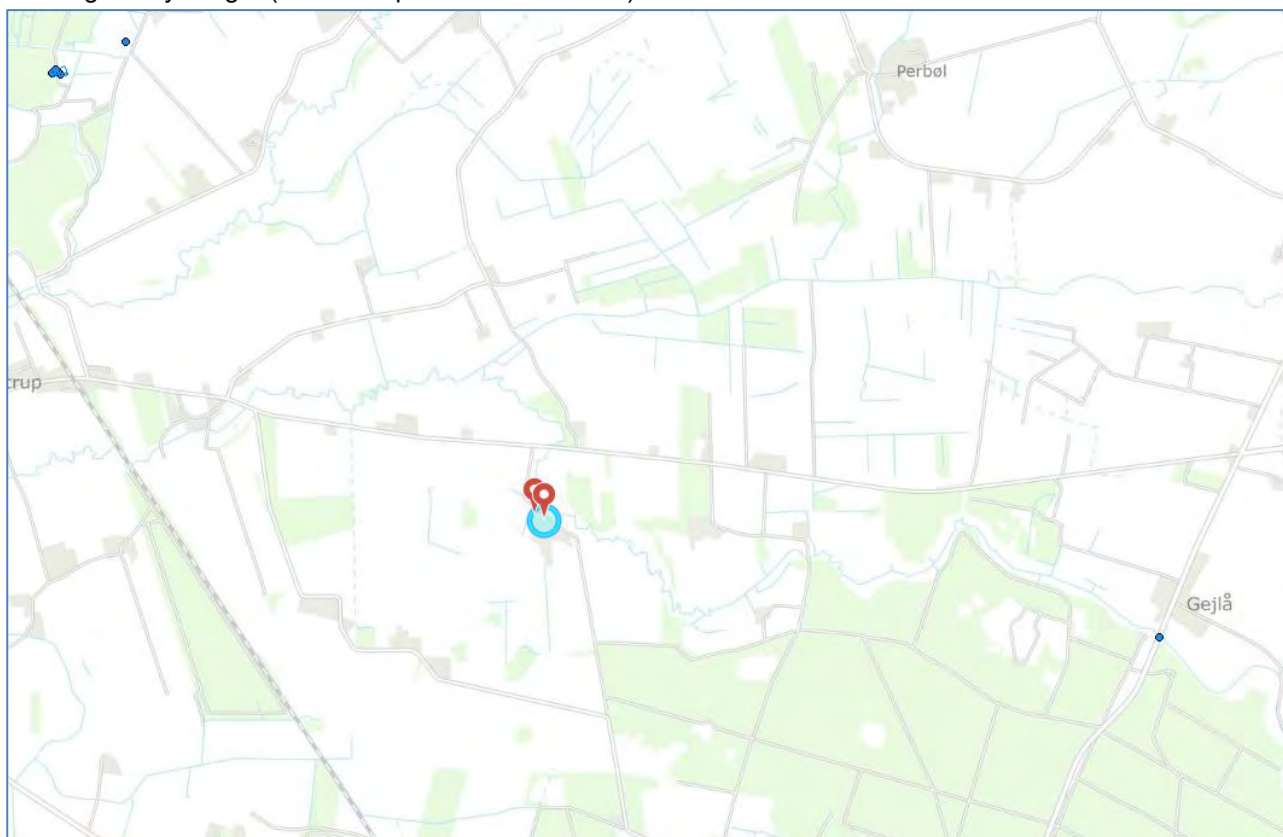
Bilag IV-arter

Bilag IV-arter er særlig beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår udbredelsen af forskellige arter i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig

rapport i 2013 over overvågning af arter⁴ samt en videnskabelig rapport fra DCE over overvågningen af arter 2004-2011⁵. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget, se tabel 7.

Derudover er der indhentet data for registreringer af bilag IV-arter fra Miljøportalen og Aabenraa Kommunes egne registreringer i området. Af Miljøportalen fremgår det, at Miljøstyrelsen har set efter Odder i Gejlå i 2011, men ikke fundet hverken spor eller ekskrementer. Odderens udbredelse kan dog have ændret sig siden. Der er foretaget en eftersøgning af Grøn mosaikguldsmed i 2004 og Vindelsnegle i 2006 i Tinglev Mose, også med negativt resultat. Af Tabel fremgår de bilag-IV arter, der kan være til stede i området omkring husdyrbruget (en radius på cirka 1 kilometer).

Figur 15. Miljøstyrelsens punkter, hvor der er undersøgt for bilag IV-arter Kilde: www.arealinformation.dk

- Naturdata (fra Naturdatabasen)
- Overvågning af bilagsarter mm., flader
- Overvågning af bilagsarter mm., punkter

Der fjernes hverken træer eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder for flagermus, og der fjernes ikke stenbunker eller diger, som kunne være levesteder for markfirben, stor vandsalamander eller andre padder. Der fjernes ikke krat, som kunne være levested for Hasselmus, og der sker ingen ændringer af vandløbet Gejlå, som muligvis kunne være levested for Odder og Bæklampret.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU, DCE
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU, DCE

⁴ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

⁵ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU, DCE
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU, DCE
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU, DCE
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU, DCE
Hasselmus	Muscardinus avellanaria	DMU
Odder	Lutra lutra	
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU, DCE
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU, DCE
Butsnudet frø	Rana temporaria	DCE
Løgfør	Pelobates fuscus	DMU, DCE
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU
Fisk		
Bækklampret	Lampetra planeri	DCE

Tabel 16: Bilag IV arter og andre padder som kan være tilstede i nærheden af husdyrproduktionen. Kilder: 4 og 5

Samlet vurdering

Størsteparten af ammoniakken afsættes på dyrkede arealer og engarealer rundt om ejendommen. Ammoniakken vurderes ikke at medføre en tilstandsændring af engarealerne, og da beskyttelsesniveauerne er opfyldt, vurderes det, at der ikke vil ske tilstandsændring af de omkringliggende moser. Derved sker der ingen påvirkning af naturområderne som yngle- og levesteder for bilag IV arter. Ammoniak er så vidt vides ikke direkte skadelig for Bilag IV-arter eller for andre arter i nærheden af husdyrbruget.

På grund af afstanden til potentielle yngle- og levesteder, samt at der hverken fjernes beplantninger, stenbunker, jorddiger, gamle træer eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning efterleves vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

Samlet set vurderes der, at der ikke sker væsentlige virkninger på miljøet og derved forringelse af dyre og plantelivet. Det vurderes også at husdyrbruget ikke forringer dyr og planters spredningsmuligheder samt påvirker bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

FN definerer biodiversitet som: "*Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer.*" Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug vil kunne påvirke biodiversiteten ved ammoniak der udledes gennem luften, forrykker den økologiske balance i nærliggende naturarealer, så sårbare arter udkonkurreres. Udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, kan også påvirke biodiversiteten. En tredje mulig påvirkning er, hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. Der er ingen beskyttede arealer, der påvirkes med så store mængder ammoniak, at det vil give anledning til tilstandsændring, og dermed vil det ikke umiddelbart kunne påvirke biodiversiteten.

Der er indarbejdet rutiner og sikkerhedsforskrifter i forbindelse med håndtering af gylle, kemikalier mv. som skal sikre, at der ikke sker udslip af gylle eller bekæmpelsesmidler. Gødning og plantebeskyttelsesmidler anvendes kun på den dyrkede flade. Der er generelle regler for brug af gødning og plantebeskyttelsesmidler mv. langs med vandløb, som har til hensigt at forhindre negativ indvirkning på dyre- og plantelivet i vandløb.

Der nedlægges ikke naturområder, og der sker ingen fjernelse af beplantninger.

Ådalen omkring Gejlå er udpeget som "område med særlige naturbeskyttelsesinteresser" og som "særlig økologisk forbindelseslinie". Dette er dog ikke til hinder for at der opføres en stald i tilknytning til de eksisterende bygninger, og at den hidtidige drift på ejendommen med håndtering af foder, pasning af dyr og udbringning af husdyrgødning fortsætter. De beskyttede arealer langs med åen bliver ikke berørt af projektet.

Syd for ejendommen er der udpeget Potentielle Økologiske forbindelseslinier – dette skal formentlig ses i sammenhæng med, at der er udpeget Skovrejsningsområde, og at hvis der bliver etableret skov i området, så vil det kunne binde nogle mindre mose og hede-arealer sammen med spredningsveje.

Figur 16: Udpegninger af økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser. Kilde: Aabenraa kommunes GIS-kort.

Vurdering

Etablering af den nye velfærdsstald og gyllebeholder vurderes ikke i væsentlig grad at øge den biologiske mangfoldighed. Omvendt vurderes det heller ikke at forringe den biologiske mangfoldighed, da området i dag anvendes til intensiv landbrugsproduktion. Der vil blive taget hensyn til de beskyttede arealer i forbindelse med markdriften, og ådalen vil fortsat være en åben spredningskorridor, men der er ikke aktuelle planer om skovrejsning, på trods af kommunens udpegning. Ammoniakpåvirkningen fra den samlede produktion på ejendommen vil være mindre fra det ansøgte, end fra det projekt, der er godkendt med miljøgodkendelsen fra 2016.

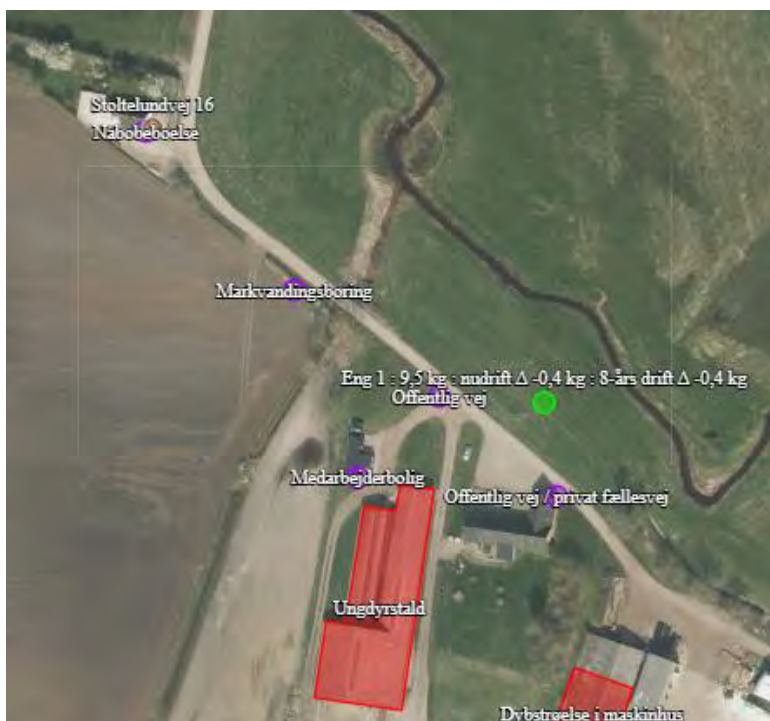
3.7 Lugt-emission (B6, B4, D1b)

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af Figur x.

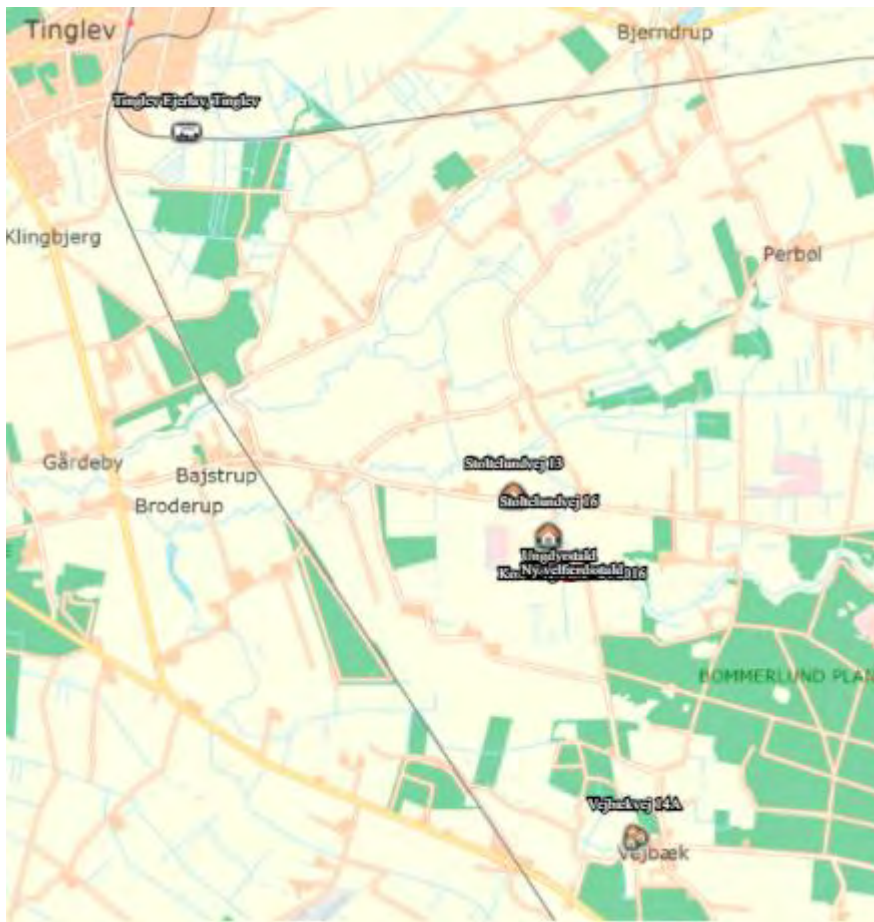
Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Stoltelundvej 16, som ligger ca. 150 m nordvest for de nærmeste staldbygninger, og 290 m fra husdyrbruget ud fra staldenes vægtede gennemsnitsafstand. Nærmeste samlet bebyggelse er i Vejlbæk, og udløses af Vejlbækvej 14A, som ligger 2224 km fra anlægget. Nærmeste byzone er Tinglev, som ligger ca. 4,6 km nordvest for husdyrbruget.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til lugt og nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone- og sommerhusområde.

De beregnede lugtgeneafstande til enkelt naboer, samlede bebyggelser og byzoner ses i Tabel 10. Geneafstandene til både enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Figur 17. Ammoniakafsætning til skov syd for ejendommen. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Figur 18: Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste naboer, samlede bebyggelser og byzoner. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Støtteleundvej 13	Ø	FMK	136,5	136,5	703,6	JB
Støtteleundvej 16	Ø	FMK	136,5	136,5	289,8	JB
Vejbækvej 14A	Ø	NY	305,5	365	2225,2	JB
Tinglev Ejerlev, Tinglev	Ø	NY	557,5	557,5	4605,5	JB

Tabel 17: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission. De beregnede lugt afstande i lovgivningen er overholdt.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

Når der er tale om husdyrbrug vil de oplagte emissioner være affald, varme, støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr, luft og affald. Øvrige emission vand-, jordbunds- og undergrundsforureningen anses normalvis ikke som værende relevante på husdyrbrug, da staldanlæg og opbevaringsanlæg er opførte i beton. Desuden forekommer der ikke stråling fra husdyrbrug.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

På husdyrbruget vil der forekomme støj i forbindelse med malkning, blanding af foder, fodring, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, samt transport af dyr, foder og gylle mv.

I den gamle stald er der to ventilatorer, der sørger for noget luftskifte. I stalden fra 2008 er der udelukkende naturlig ventilation, og det vil der også være i den nye velfærdsstald.

Dyrene fodres en gang dagligt, om morgenen. Blanding og håndtering af foderet sker på forpladsen mellem plansiloerne og foderladen.

Kompressoren til køling af mælken er placeret i teknikrum ved malkestalden. Vakuumpumpen til malkeanlægget er placeret indendørs ved malketanken, og vil ikke give anledning til støjgener for omgivelserne. Kompressor og vakuumpumpe kan give vibrationer eller lavfrekvent støj, men grundet afstanden til naboerne skønnes det ikke at give anledning til gener.

Gyllen pumpes fra fortanke ved staldene til gyllebeholder, herunder gyllebeholder, der er placeret syd for ejendommen. Der er stor afstand til naboerne, så støj fra gyllepumpning vil ikke være til gene for omgivelserne.

Ved græs- og majsensilering og i høstsæsonen vil der forekomme støj ved kørsel fra marken til ejendommen og ved ensilering i plansiloanlægget. Især ved ensilering, vil der kunne forekomme støj fra især stampning af stakken. Det tilstræbes at dette sker i dagtimerne, men arbejdet kan strække sig ud over aftenen. Derudover vil der ske gylleudbringning fra ejendommens gyllebeholdere. Denne udbringning forventes at tage ca. 8-10 dage fordelt over gyllesæsonen i foråret og i sensommeren. Gylletransporterne forventes dog ikke at være til væsentlig gene, da de to store beholdere står 500 m syd for ejendommen, hvor der er meget langt til nærmeste nabo, og da de fleste af ejendommens arealer ligger samlet omkring ejendommen.

Der er ca. 20 ha aftale-arealer, der ligger nord for ejendommen, hvor der køres ad den mindre vej Bajstrupvej, hvor der er en enkelt nabo, hvis hus ligger relativt tæt på vejen. Der sker ingen øgning af trafikken ad denne vej, og ansøger er opmærksom på at undgå unødige gener her.

Vurdering af støj

Generelt vurderes støj, vibrationer og lavfrekvent støj ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboerne væsentligt, idet de fleste støjende aktiviteter sker i dagtimerne og ved plansilo/kostald området. Der sker ingen væsentlige ændringer af støjens karakter eller omfang, idet der ikke installeres nyt malkeanlæg, ny ventilation, iværksættes ny fodringsrutine eller ændres køreruter i forbindelse med

markdriften.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, men at der fortsat skal tages hensyn ved kørsel med store maskiner og lastbiler forbi naboernes huse.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan forekomme rystelser og vibrationer i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget. Det er normalt at trafik med store maskiner kan give anledning til vibrationer. Eftersom der hovedsageligt er tale om fortsat produktion i de eksisterende bygninger, forventes det ikke, at der vil ske en væsentlig øgning af omfanget af rystelser og vibrationer. Ensilagepladserne ligger ca. 200 m fra nærmeste nabo, så det vurderes, at rystelser i forbindelse med ensilering ikke vil være til væsentlig gene for naboerne.

Vurdering af rystelser og vibrationer

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne, da fx ensilagepladserne ligger cirka 200 meter fra nærmeste nabo. Omfanget af transporter øges ikke væsentligt, og der er stor afstand til de fleste naboer. I forhold til den ene nabo, der ligger tæt på transportvejen ad Bajstrupvej, så vil omfanget af transporter ikke øges, da der ikke ændres på aftale-arealerne mod nord.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, udbringning af gylle og dybstrøelse og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Nogle transporter køres ad Bajstrupvej, der er en grusvej. Aabenraa Kommune vander vejen for at få støvet til at lægge sig i meget tørre perioder. Dette er uafhængigt af denne godkendelse.

Der kan også forekomme støv i forbindelse med strøelse af dybstrøelsesarealerne. Halm opbevares i lade, og det vil kunne støve lidt, når der køres halm ind. Dette er dog kortvarigt, og grundet afstanden til nabo vurderes det ikke at være til væsentlig gene.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af foder i foderlade. Da foderladen er åben i den ene side, vil det godt kunne støve lidt udenfor bygningen, men da der ca. 200 m til nærmeste nabo, vil det ikke kunne genere naboen.

Vurdering af støv

Støv fra håndtering af foder og halm mv. på anlægget vurderes ikke at være af et omfang, der vil kunne genere naboer, da der er langt til naboerne, og da det hovedsageligt foregår indendørs.

Kørsel på vejene kan give anledning til støvgener, men de vil typisk være meget sæsonbetingede og af kortere varighed. Kommunens serviceniveau i forbindelse med vedligeholdelse af grusveje er ikke noget, husdyrbruget har den store indflydelse på. Der sker ingen væsentlige øgninger af transportbehovet ad offentlige veje, så omfanget og karakteren af støvgener er kendt og forudsigeligt.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringliggende nabobeboelser.

3.8.4 Lys (B7, F1d, F5c)

Der vågelys om natten i staldene, og i kostalden tændes lyset i forbindelse med morgenmalkningen.

Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys i stalden frem til kl. 8. Der tændes lys igen om eftermiddagen ved malkning og der vil være lys i stalden indtil aftenmalkningen slutter. Herefter vil der kun være tændt vågelys.

I ungdyrstalden er der hovedsageligt oplyst ved naturligt dagslys, suppleret med det mest nødvendige elektriske lys.

I maskinhuset og foderladen er lyset kun tændt når der er behov, dvs. når der arbejdes i bygningerne og dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Det kan for eksempel være i forbindelse med forårsarbejde og høst. I forbindelse med ensilering af majs, der foregår i efteråret, kører maskinerne med lys på.

Der er udendørs lys ved ensilagepladsen og ved kalvepladsen. Lyset er kun tændt når der arbejdes her, og lamperne lyser ikke ud mod naboer eller vej.

I forbindelse med transporter dyr, foder og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på - ved staldene og gyllebeholderne.

Vurdering

Der anvendes kun det nødvendige lys i staldene og kun det nødvendige arbejdslys udenfor. Der er ikke store projektører uden på bygningerne, men kun det nødvendige arbejdslys, som slukkes, når arbejdet er udført.

Transport med lastbiler og traktorer sker hovedsageligt i dagtimer, hvorfor gener fra lyskegler fra lastbiler/traktorer vurderes at være begrænsede.

Da der samtidig er langt til naboerne, og ejendommen ligger tilbagetrukket fra vejen, så vurderes det, at lys fra anlægget ikke vil udgøre en væsentlig miljøpåvirkning.

3.8.5 Skadedyr (B7)

Fluebekæmpelse sker ved hyppig udmugning ved kalvene. I de store dybstrøelsesbokse bliver dybstrøelsen typisk så varm, at fluelarver har svært ved at overleve.

Opbevaring af foder sker ganske vist i en åben foderlade, hvilket giver risiko for tilhold af rotter. Der er tilknyttet et privat rottebekæmpelsesfirma, som står for rottekasser og forebyggende tiltag.

Vurdering af skadedyr

De beskrevne forebyggelses- og bekæmpelsestiltag vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er opstået væsentlige gener fra skadedyr.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Figur 19: Transporter til og fra husdyrbruget

Transporter til og fra husdyrbruget sker fra Stoltelundvej. Der er én indkørsel til medarbejder boligerne i nr. 14 A, som også anvendes som indkørsel til staldene, i det den deler sig ud, så man kan køre ned på begge sider af den gamle stald. Denne tilkørsel anvendes også ved afhentning af mælk, samt ved flytning af dyr til og fra ejendommen.

Der er særskilt adgang til gårdspladsen foran stuehuset, som slet ikke anvendes driftsmæssigt.

Efter stuehuset skifter vejen status, fra kommunevej til en – godt nok kommunalt ejet – lokal grusvej, som er en privat fællesvej. Der er et antal overkørsler fra driftsbygningerne til vejen – idet der køres ind ét sted til halmladen, og et andet sted til kraftfoderladen og ensilagepladsen. I den nugældende miljøgodkendelse er det angivet at der ville blive etableret overkørsel ved den østlige ende af ensilagepladsen, men det har vist sig at være mere praktisk at køre ud nord for ensilagepladsen.

Mod syd er der etableret to overkørselssteder ved den store gyllebeholder, hvilket betyder, at maskinstationen kan køre rundt når de henter gylle, og ikke skal bakke med den store gyllevogn. Dette er meget enklere og også mere sikkert, idet risikoen for påkørsel af en person eller en gyllebeholder, eller at en gyllevogn vælter er meget mindre, når der er gode tilkørselsforhold.

Intern transport på ejendommen foregår især i området mellem halmlade, forplads til ensilagepladsen, hvor foderet blandes, og den store kostald – og efter byggeriet til den nye velfærdsstald, hvor der vil være behov for halm og foder. I det daglige flyttes dyr ad drivgangen fra den gamle stald til malkning i den store kostald.

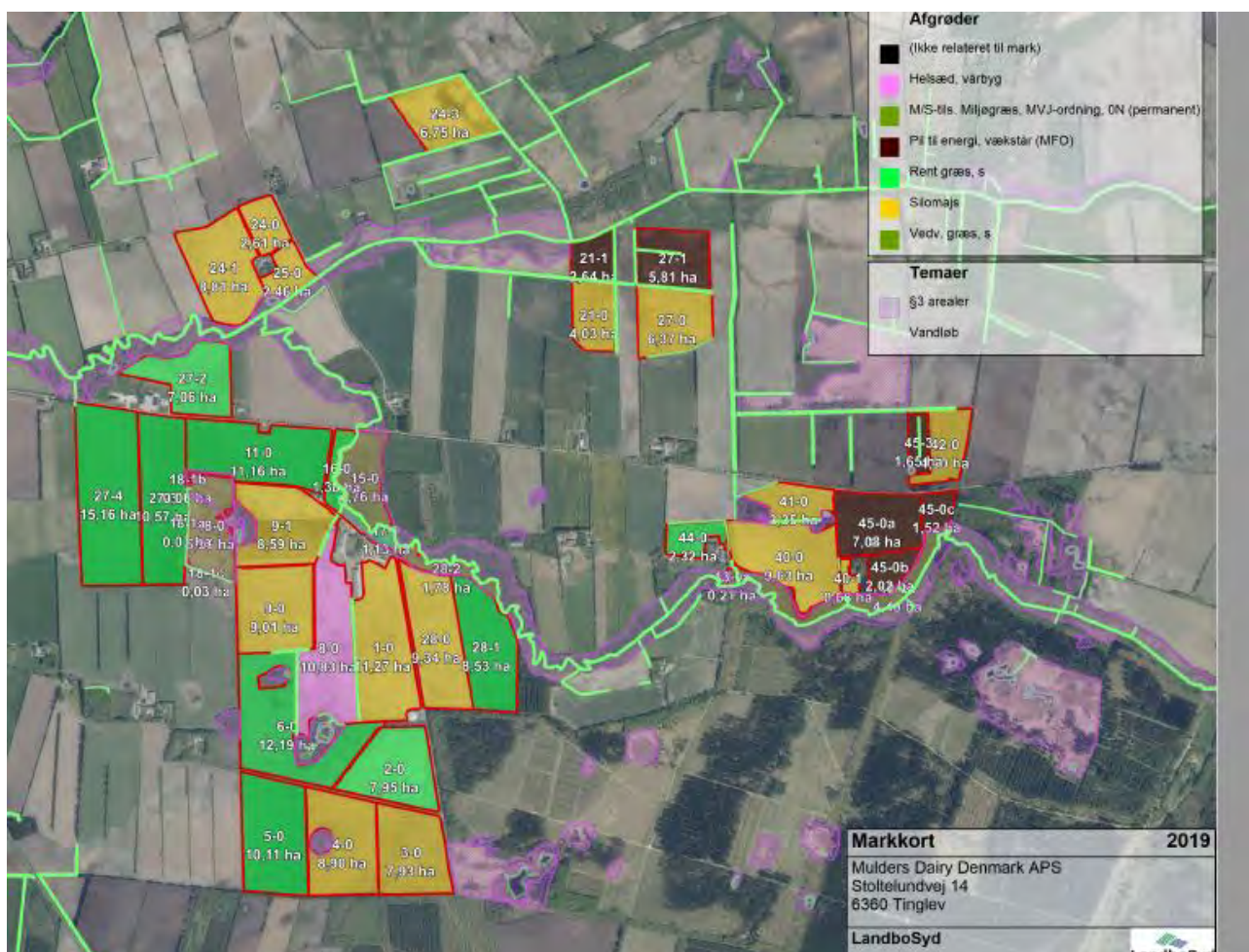
Antallet af tunge transporter fremgår af Tabel 11. Herudover er der kørsel med personbiler i forbindelse med det daglige arbejde med dyrene, dyrlægebesøg og andre kontroller. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 10 gange dagligt.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. I forbindelse med høst og udbringning af gylle vil der kunne foregå transporter i aftentimerne.

Det er kun meget få naboer omkring ejendommen. Omfanget af transporter stiger ikke markant. En lille del af transporterne går forbi ejendommen Stoltelundvej 17, der ligger ud til Bajstrupvej, der er en grusvej. Der sker ingen øgning af trafikmængden ad denne vej. Transporterne her knytter sig til driften af knap 20 ha jord, som ligger ud af denne vej, og det ændres ikke som følge af projektet.

Figur 19. Nabo på Stoltelundvej 17. kilde: www.arealinformation.dk

Figur 20. Placering af udbringningsarealer 2019. Kilde: www.husdyrgodkendelse.dk

Tabel 2: Antal tunge transporter til husdyrbruget

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af tilskudsfoeder (lastbil, kapacitet xx tons)	36	36
Flytning af dyr til og fra ejendommen (kviehotel)	0	50
Indkørsel af egen ensilage (traktor og vogn, kapacitet 25 tons)	500	600
Indkørsel af halm (traktor og vogn, ca. xx baller pr. gang)	15	15
Udlevering af køer til slagtning (lastbil)	26	26
Afhentning af tyrekalve (lastbil)	26	26
Afhentning af mælk (lastbil)	183	183
Afhentning af døde dyr (lastbil)	26	26
Gylleudbringning (30 tons gyllevogn)	300	450

Udkørsel af dybstrøelse (traktor og vogn, kapacitet 20 tons)	45	100
Levering af diesellole (lastbil)	12	12
Levering af fyringsolie (lastbil)	-	-
Afhentning af affald (lastbil)	26	26
Levering af sække- og palleverer (lastbil)	15	25
Maksimalt i alt	1210	1575

Tabel 18. Omtrentligt antal transporter til og fra husdyrbruget

Vurdering af transport

Til- og frakørsel sker via ud- og indkørslerne til Stoltelundvej, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber. Det samlede omfang af transport øges med ca. 30 %. Det øgede antal transporter vurderes ikke at være væsentligt til gene for naboerne, da der ikke ligger nabobeboelse umiddelbart overfor ind- og udkørslerne. Da ejendommen ligger tilbagetrukket langs en stikvej til Stoltelundvej, er det kun udkørslen til Stoltelundvej, der vil have betydning for trafikken på vejen. En stor del af transporterne mellem mark og anlæg (i forbindelse med gylleudkørsel, indkørsel af majs osv. sker direkte fra anlægget uden at køre ud på offentlig vej.

3.8.7 Klima (F4, F5f)

Kvæghold og mælkeproduktion bidrager til udledning af klimagasser som metan, CO₂ og lattergas. Det er især dyrenes fordøjelse, staldgødningen og markbrug, der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra energiforbruget i forbindelse med pasning af stald og mark.

Ansøgers har fokus på at udnytte foderet optimalt og minimere spild. Der fodres med hjemmeavlet grovfoder og indkøbt kraftfoder. Der forskes meget i nye fodermidler og ændret fodring med henblik på at mindske køernes udledning af metan, men forskningsresultaterne er foreløbige og er ikke afprøvet i stor skala endnu, og på den enkelte bedrift er det i højere grad økonomien og optimeringen på mælkeproduktionen, der bestemmer, hvilke fodermidler, der anvendes. Efterhånden som forskningsresultaterne bliver mere solide, og evt. sundhedsmæssige og driftsmæssige problemer bliver afklaret, vil der formentlig blive stillet krav via lovgivningen og via leverandøraftaler med mejerierne om at anvende foder, der giver mindre klimabelastning. Dansk landbrug ligger lavt i klimabelastning pr. produceret enhed i forhold til mange andre steder i verden. Eftersom klimabelastningen er et globalt fænomen og ikke kender landegrænser, er det en fordel, at animalske fødevarer til forsyning af verdensmarkedet produceres der, hvor det kan gøres med mindst mulig klimabelastning.

Ansøger er meget opmærksom på energiforbruget på ejendommen. I malkestalden forkøles mælken med vand, og varmen genvindes til opvarmning af vand til vask, hvilket reducerer strømforbruget både til køling og opvarmning. Det tilstræbes at tilrettelægge den daglige pasning af dyrene, så der skal køres mindst muligt, for at spare på dieselen.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det sydlige Jylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Det vil derfor klart være en fordel at min. 1 gyllebeholder er teltoverdækket, så der ikke længere kan falde overfladevand i dem, som der efterfølgende skal bruges brændstof på at køre ud. Teltoverdækninger forventes endvidere at reducere metanudledningen, men hvor meget vides ikke helt præcist endnu.

Ejendommen ligger tæt på vandløbet Gejlå. Der er dog stor højdeforskel (ca. 2,5 m) fra vandløbskanten til terrænet omkring bygningerne, og der er et bredt engstrøg, som vil fungere som buffer for evt. oversvømmelser fra vandløbet. Jorden er sandet, og regnvandet trækker hurtigt ned i jorden.

Tagvandet afledes til en grøft. Den nye stald vil formeligt også aflede tagvandet til denne grøft. Grøften ligger lavere end staldene, og i tilfælde af skybrudsregn vil vandet stå op i grøften og evt. brede sig i lavninger i marken, frem for at oversvømme staldarealerne.

De befæstede arealer ved ensilagepladserne har afløb til en pumpebrønd, der er placeret mellem ungdyrstalden og malkestalden. Her fra kan der pumpes til udsprinklingsanlæg eller til gyllebeholder. Hvis der skulle opstå den situation, at pumpen ikke kan følge med, vil restvandet stå op på ensilagepladsen og forpladsen, indtil pumpen igen kan følge med. Der er ikke risiko for forurening af vandløb eller lign i den forbindelse.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkning, og at imødegå effekter af klimaændringer.

Det vurderes at husdyrbruget er indrettet og driftes, så ændrede nedbørsforhold og vandstigning fra vandløb kan håndteres på husdyrbruget. Dels pga. af afløbsforholdene samt at staldene og gødningsopbevaringen er i bestandige materiale.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, F1d, F5c)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres på spalter og overdækket nord for laden. Her er der skygge, og pladsen er let at komme til for DAKA. Vejen er på ingen måde befærdet, da den kun fører ned til bedriftens marker og gyllebeholder, så placeringen af de døde dyr vil ikke være til væsentlig gene for forbipasserende. Når der er registeret et dødt dyr, kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter den efterfølgende hverdag.

Håndtering af døde dyr på husdyrbruget er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁶, og disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Vurdering

Det vurderes, at den nuværende placering af døde dyr ikke giver anledning til væsentlige gener for naboer eller forbipasserende, samt at overdækning og hurtig afhentning sikrer, at fx ådselædere ikke kan tilgå de døde dyr og at opbevaring sker miljømæssigt forsvarligt.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Ansøger har en aftale om afhentning af erhvervsaffald med Henning Sejer. På husdyrbruget er der to 800 L containere – en ved kostalden og en ved laden, og de tømmes ugentligt eller efter behov. Der opbevares ingen sprøjtemidler, spildolie, oliefiltere mm. fra maskiner. Generelt sorteres, opbevares og bortskaffes affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i containere med

⁶ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. BEK nr. 558 af 01/06/2011

brændbart affald. Farligt affald bortskaffes i samarbejde med hhv. værksted, dyrlæge og ved egen transport til kommunal genbrugsplads.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	EAK-kode	Transporter/ Modtager	Mængder
Farligt affald:				
Spildolie	Tromle i værkstedet	13.02.08	Afhentes af oliefirma	100 l /år
Olie- og brændstoffiltre	Skiftes på serviceværksted	16.01.07	Serviceværksted	12 stk. /år
Traktor- og bilbatterier	Skiftes på værksted	16.06.01	Serviceværksted	1 stk /år
Rester af bekæmpelsesmidler	I værkstedet	02.01.05	Hvis der er rester – kommunal genbrugsplads	Ingen rester
Spraydåser	Farligt affald	16.05.04	Kommunal genbrugsplads	5 stk om året?
Tomme medicinglas	Skraldespand i kostalden	15.01.07	Dagrenovation	Varierende
Kanyler i særlig beholder	Kasse i stalden	18.02.02	Kommunal genbrugsplads eller dyrlæge	1 boks om året
Batterier – alle typer	Skab i værksted	20.01.33	Kommunal genbrugsplads	Ca. 20 stk
Lysstofrør og elpærer	Kasse i værksted	20.01.21	Kommunal genbrugsplads	Ca- 15 stk.
Andet affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)	800 l container ved kostald	15.01.01	Henning Sejer	Tømmes 1 gang / uge
Tom emballage (rent plast)	800 l container ved kostald	15.01.02	Henning Sejer	Tømmes 1 gang / uge
Bigbags af PE-plast, afdækningsplastik	Vippecontainer ved plansilo	15.01.02	Henning Sejer	Tømmes 1 gang årligt
Europaller og éngangspaller af træ	Europaller til leverandøren, éngangspaller i affaldscontainer (brændbart)	15.01.03		
Jern og metal	Ved værksted	01.01.02	Skrøthandler	
Diverse brændbart	Container på ejendommen		Afhentes til forbrænding	Tømmes gang om ugen
Døde dyr	På plads til døde dyr nord for laden	01.01.02	DAKA	Ca. 1 dyr om måneden

Tabel 19: Affaldsfraktioner, mængder og bortskaffelse

Vurdering

Generelt vurderes husdyrbrugets fremtidig affaldshåndtering at stemme overens med kommunens erhvervsaffaldsregulativ. Og der vurderes ingen større risiko ved håndtering af de nævnte affaldstyper.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c)

Der findes én dieseltank på ejendommen. Den står i den nordlige del af værkstedet/laden. Tanken er overjordisk, står på fast bund, på ben, med automatisk pumpestop, påfyldningspistol og pumpealarm.

Olietank til dieselolie	Aktiv	Værksted/lade	1.800 l	1997	7260001	SB 600/81
-------------------------	-------	---------------	---------	------	---------	-----------

Tabel 20: Olieopbevaring

Spildolie opbevares i 200 l tromler i maskinhus/ lade eller i det lille værksted, der ligger i nordenden af ungdyrstalden.

Der opbevares ikke plantebeskyttelsesmidler eller anden kemi til markbruget på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstation.

Rense- og vaskemidler, der anvendes til rengøring af malkeanlæg, tank og malkeum opbevares i teknikrummet ved malkestalden. Her er der fast bund og afløb til gyllesystem.

Klinisk risikoaffald afleveres til dyrlæge eller apotek.

Vurdering

Olietanken har en gyldig tankattest jf. reglerne i Olietankbekendtgørelsen. Olietanken vurderes at være placeret og drevet miljømæssigt forsvarligt. Eftersom der ikke opbevares planteværnsmidler på ejendommen, er der ikke risiko for forurening i forbindelse med håndtering af disse midler.

3.9.4 Råvarer (F1c)

De væsentlige råvarer i forbindelse med en kvægbesætning er foder og vand. Der fodres primært med eget produceret grovfoder samt indkøbt tilskudsfoder. Der tages analyser af det hjemmeavlede foder, så der kan suppleres med tilskudsfoder efter behov. Ansøger bestræber sig på at optimere fodringen, idet der udarbejdes foderplaner, så dyrene får det, de har brug for til at opretholde en høj ydelse, uden unødigt foderforbrug, både af hensyn til miljø, dyrevelfærd og økonomi. Forskning indenfor fodring flytter hele tiden på mulighederne for at optimere, og ny viden tages i anvendelse efterhånden som resultaterne viser sig pålidelige.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6.

Vurdering

Det vurderes, at det er BAT at tage analyser af foderet og at udarbejde foderplaner, så der kan optimeres på fodringen. De indkøbte fodermidler supplerer det hjemmeavlede grovfoder, så dyrene får de næringsstoffer, de har brug for. Der er en umiddelbar økonomisk interesse i at undgå foderspild og unødigt foderforbrug, ud over hensynet til miljø og dyrevelfærd. Det vurderes derfor, at husdyrbruget gør hvad de kan for at undgå spild og unødigt forbrug af foder.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Energiforbrugende processer er malkning, opvarmning af vand til vask, køling af mælken, rengøring med højtryksrensere, gyllepumpning, skrabere i staldene, belysning og anden teknik i stalden, samt udsprinkling af restvand. Derudover anvendes der diesel til markbruget og til foderhåndtering, ensilering, foderblanding mv. samt udmugning og flytning af dyr.

Der sker ingen opvarmning af staldene, og der er ingen mekanisk ventilation, da staldene er naturligt ventileret. Der er en forkøler på mælketanken, så mælken forkøles med vand, derved spares energi til nedkøling. Varmen fra mælken genanvendes til at holde drikkevandet frostfrit om vinteren og til at opvarme det brugsvand, der anvendes til vask i stalden.

Der er kun vågebelysning i staldene om natten, og unødigt lys slukkes. Det naturlige lysindfald i staldene er højt, og der er skiftet til LED-belysning i både ny og gammel stald og i malkestalden.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger relativt tæt omkring ejendommen, hvilket er med til at begrænse forbruget af diesel.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er anført et før-forbrug på 220.000 kWh, svarende til et dyrehold på 280 malkekøer med opdræt, og et forbrug i ansøgt situation (500 årskøer) på 400.000 kWh.

I 2020 har elforbruget ligget på 334.000 kWh, hvilket dog også dækker el-forbrug til markvanding. Dette forventes at stige en lille smule, når der bliver malket flere køer, men det giver ikke anledning til en stor stigning, da vaskerutiner mv. er uændrede, og da den nye stald ligesom de øvrige bygninger er uopvarmet og med naturlig ventilation. Det forventes således at de 400.000 kWh, som er anført i miljøgodkendelse fra 2016 fortsat vil være nogenlunde dækkende.

I 2020 har dieselforbruget ligget på ca. 32.000 liter – dette er både til husdyrbruget og til markbruget. Det skønnes, at forbruget vil stige lidt som følge af at der opføres en ny stald, hvor der både skal strøes og muges ud, og produceres foder til flere køer, men det forventes, at forbruget vil ligge på max 35.000 liter i ansøgt situation.

Vurdering

Der er på hele bedriften fokus på at reducere energiforbruget, hvor det er muligt. Forbrug af fossile brændsler påvirker klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi. I takt med at en større andel af el-forsyningen kommer fra vedvarende energikilder, så belaster energiforbruget på ejendommen i mindre grad klimaet.

3.9.6 Vandforbrug (B8, F1c)

Husdyrbruget modtager vand fra Tinglev Vandværk. I miljøgodkendelsen fra 2016 var før-forbruget af vand til produktionen på 11.750 m³/år, og i ansøgt situation (500 køer) blev forbruget skønnet til 17.550 m³. Vandforbruget forventes at ligge nogenlunde uændret omkring 18.000 m³ /år, til drikkevand, vask af malkestald mv., samt vask af kalvehytter, maskiner mv.

Der er derudover et privatforbrug i stuehuset samt i medarbejderboliger for 4 medarbejdere.

Derudover er der to markvandingsboringer på ejendommen.

For at spare på vandet, genbruges vandet, der anvendes til køling af mælketanken efterfølgende til drikkevand til dyrene. Der er vandkar med stor overflade, hvilket også er vandbesparende, i forhold til f.eks. drikkekopper.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug ca. 33 m³ pr. årsko (stor race) og ca. 5,7 m³ pr. opdræt (stor race). Med den forventede fremtidige produktion på 450 årskøer, og 8-900 opdræt (0-13 mdr.) giver det et vandforbrug på ca. 17.300 m³. Husdyrbrugets forventede vandforbrug ligger dermed omkring normen.

Der føres løbene kontrol med vandinstallationer og drikkekopper. Hvis der opstår spild, vil fejlen blive repareret hurtigst muligt, så unødigt vandspild bliver minimeret. Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold

og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Vurdering af vand

Det vurderes samlet, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger begrænser vandforbruget mest muligt, samt at risikoen for udsivning til det omgivende miljø er meget begrænset. Idet der anvendes vandværksvand til produktionen, kan forbruget følges i afregningerne fra vandværket, og omkostningen til vandet er i sig selv et incitament til at spare på vandet. Alt vand fra vask mv. i stalden skal opsamles og udbringes sammen med gyllen, hvilket også er et incitament til at begrænse forbruget.

3.9.7 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af afløbstegningen på bilag 2 samt figur 21..

Gylle fra staldene ledes til fortank, hvorfra det pumpes til gyllebeholder. Vand fra møddingsplads og plads til kalvehytter samt drivveje ledes til gyllebeholder. Der er etableret kanter på drivvejen, så regnvand ikke løber ud over kanten.

Pladsvand fra ensilageanlægget ledes til 30 m³ opsamlingsbeholder, hvorfra det enten pumpes til gyllebeholder eller til udsprinklingsanlæg. Ensilagevandet/restvandet sprinkles ud i marken syd for ejendommen på det højeste område, hvor der er god afstand til grøft og vandløb. Jorden er sandet og vil kunne opsuge ensilagevandet i størstedelen af året. I perioder, hvor jorden er vandmættet eller frossen, ledes vandet til gyllebeholder. Det vurderes, at ensilagevand svarende til ca. 2-3 måneder skal ledes i gyllebeholder og det resterende udsprinkles.

Tagvand

Tagvandet fra ungdyrstalden / den gamle stald ledes til grøft vest for bygningen. Herfra er der forbindelse til Gejlå.

Tagvandet fra kostalden fra 2008 ledes til et lille forsinkelsesbassin syd for bygningen. Herfra er der forbindelse til en lang åben grøft, der fungerer som nedsivnings- og forsinkelsesbassin. Der er en rørlagt forbindelse til den grøft som tagvandet fra ungdyrstalden ledes til, så når der kommer mere vand, end der kan nedsive i grøften, så vil det efter nogen forsinkelse gå i Gejlå. Grøften har ikke afløb mod syd.

Der sker ingen ændringer af afløbsforholdene for tagvand for de eksisterende bygninger på ejendommen.

Den seneste godkendelse fra 2016 omfattede en stor ny stald på 3660 m². Tagvandet fra denne bygning skulle egentlig ledes i den samme grøft, som tagvandet fra kostalden fra 2008. Denne bygninger bliver ikke opført. I stedet opføres en bygning på 35x35 m eller 1225 m², eller ca. 1/3 af det tidligere planlagte. Tagvandet herfra vil blive ledt i grøften mod syd, hvor der således er tilstrækkelig kapacitet til at rumme tagvandet fra denne nye bygning.

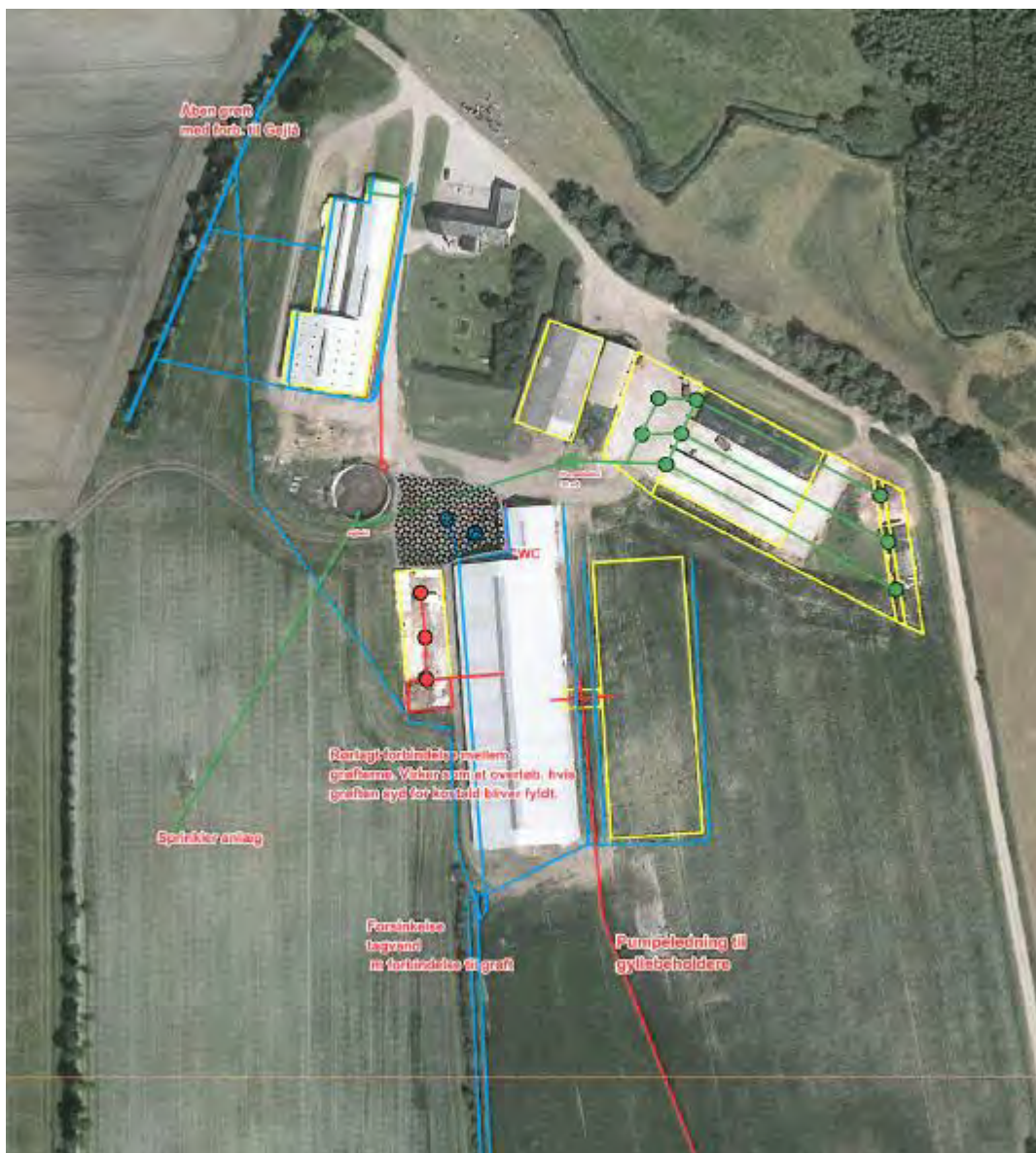
Sanitært spildevand fra håndvask og toilet i stalden ledes til lukket beholder, som tømmes efter behov. Tanken ligger lige nord for kontor / servicebygningen. Der er ingen øvrige sanitære installationer i driftsbygningerne.

Vurdering

Da gyllesystemerne er lukkede, vurderes der ikke at være risiko for forurening fra disse.

Det er vigtigt, at riste på kalveplads og ensilageplads holdes rene, så vandet uhindret kan løbe til afløb, og ikke står op ud over kanten af pladserne.

Det vurderes, at spildevand og restvand håndteres forsvarligt på ejendommen, så der ikke sker unødigt sammenblanding af restvand og gylle, og så der ikke opstår unødigt risiko for forurening med gylle eller andet spildevand.

Figur 21: Ledningsplan

3.9.8 Naturressourcer (F5b)

Anlægget forbruger naturressourcer i form af foder og vand, samt dyrkningsarealer til foder, som beskrevet ovenfor. Der sker ingen væsentlig ændring af anvendelsen af jordressourcen, idet der igennem mange år er produceret græs og majs til foder på landbrugsarealerne i Sønderjylland.

Planteavl er nøje reguleret gennem omfattende generel regulering vedr. anvendelse af gødning, tidspunkter for jordbearbejdning, såning, anvendelse af efterafgrøder, anvendelse af bekæmpelsesmidler mv., så tab af gødningsstoffer og bekæmpelsesmidler så vidt muligt begrænses.

Forbruget af vand til drikkevand og vask vurderes ikke at udgøre en trussel imod vandressourcen som sådan, da ejendommen er forsynet med vand fra offentligt vandværk, og da der ikke er forlydender om lokal knaphed på denne ressource.

Der fodres med hjemmeavlet græs- og majsensilage, samt færdigindkøbt kraftfoder.

Der forbruges endvidere ressourcer til byggeriet, specielt i form af beton til fundamenter og elementer, som kræver energi til fremstilling. Beton er dog det absolut foretrukne materiale til opbevaring af gødningsstoffer og til konstant at være i kontakt med vand og husdyrgødning, da det er slidstærkt og kan støbes, så det er tæt og holdbart. Der er derfor ikke relevante alternativer til at opføre stalden og ensilagepladsen i beton, hvis man ønsker at opføre et stort anlæg til køer eller ensilage.

Vurdering

Der er igennem alle led i produktionen fokus på at spare på ressourcerne.

3.10 Kumulation med andre husdyrbrug m.m (B10, E1b, F5e)

Der er ca. 750 m mod øst til det nærmeste husdyrbrug med en miljøgodkendelse eller -tilladelse. Det er et relativt lille brug, som kun afkaster en lille kumulationsradius. Mod vest er der ca. 2 km til de nærmeste miljøgodkendte husdyrbrug. Eftersom der er god afstand til nærmeste nabo og ingen problemer med at overholde lugtgeneafstanden, er der heller ingen problemer med kumulative virkninger af lugt.

Der er også langt til de nærmeste Natura 2000 Habitatområder, hvor der er kategori-1-natur, som er omfattet af særlige krav om vurdering af kumulative effekter. Eftersom ammoniakafsætningen til kategori 1 natur er beregnet til 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen, er der ingen kumulative effekter med andre husdyrbrug.

Der kan muligvis opleves kumulative effekter af støj og trafik, f.eks. i højsæsonen for markarbejdet i foråret eller i høsten. Miljøgodkendelsen kan ikke regulere trafikken på offentlige veje, men ansøger bør altid tilstræbe hensynfuld kørsel, især tæt ved beboelse. I øvrigt er det åbne land landbrugets erhvervsområde, og det må påregnes, at der er færdsel af landbrugsmaskiner og lastbiler, der kører til og fra husdyrbrugene, som er erhvervsvirksomheder på landet.

Vurdering

Pga. den forholdsvis store afstand til nærmeste andet husdyrbrug, vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt. Hvis der blev valgt kumulation med et andet husdyrbrug vil geneafstanden stadig blive overholdt. I forhold til støj, rystelser, vibrationer, støv, lys og skadedyr og transport vurderes det, at der kan være nogle kumulative effekter, men at det er det man må påregne i landbrugets erhvervsområde, og at der er stor afstand til naboerne, og at der tages de rimelige hensyn for at begrænse generne fra husdyrbruget.

Det vurderes, at der ikke er andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.11 Forurenings- og genebegrænsende tiltag og risiko (B7, F5d, F7)

For at beskytte nærmiljøet og grundvandet har ansøger en række procedurer for håndtering af husdyrgødning, olie og lign. Kemikalier i forbindelse med markbruget håndteres ikke på ejendommen.

Husdyrgødning

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle. Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Skulle uheldet være ude, og en gyllebeholderen på 1200 m³ bryder sammen, vil gylle løbe ud på bebyggelsesarealet, mark eller til åben grøft vest for ungdyrstalden. Der er mindre end 100 m fra gyllebeholder til vandløb, og 1200 m³ -beholderen er derfor udstyret med en alarm, der giver driftsherren besked om pludseligt niveaufald i gyllebeholderen. Grøften består af to forbundne grøfter, men forbindelsen fra den sydlige til den nordlige grøft kan hurtigt afbrydes, så der ikke er noget, der løber videre til Gejlå. Da gyllebeholderen står syd den sydligste grøft, vil et evt. udslip først sive ned i den sydlige grøft, hvor det kan stoppes og renses op.

Hvis en af de to store gyllebeholdere skulle bryde sammen, kan indholdet løbe ud op arealerne eller over vejen til marken nord for Bommerlund Plantage. Da terrænet er temmelig fladt, vil gyllen ikke løbe særlig langt, men stå i de lave områder i marken, hvor fra det kan suges op.

Pumpning af gylle fra stalden fra 2008 sker via fortank, der er placeret på østsiden af stalden. Gyllen pumpes til gyllebeholder syd for ejendommen. Pumpning foregår altid under opsyn, og det tjekkes altid at der er plads i beholderen.

Når der pumpes gylle fra gyllebeholderen til gyllevogn sker dette med traktordrevet pumpefunktion på gyllevognen. Der er en flyder på gyllevognen, hvilket forhindrer overløb og minimerer risikoen for udslip. Pumpen styres fra førerhuset på traktoren, hvilket bevirker, at der vil være en person til stede, som holder øje med pumpningen.

Udkørsel af gylle varetages af maskinstation, som også har udstyr til evt. opsugning og oprensning, hvis der mod forventning skulle ske et udslip af gylle.

Olie

Olietanken står på fast bund, hævet over underlaget, så evt. utæthed vil kunne opdages. Tanken står indenfor, beskyttet mod påkørsel.

Strømsvigt

Der kan ske strømsvigt eller strømafbrydelse. Derved opstår der risiko for, at gulvene ikke kan skrubes, at gyllekanalerne ikke kan tømmes, og at køerne ikke kan malkes. Det er muligt at tilkalde maskinstation, så kanalerne kan blive tømt med en slamsuger.

Vand

Når det er frostvejr, kan der opstå risiko for, at et vandrør springer og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør er der etableret cirkulation af vandet i vandrørene i ungdyrstalde

Vurdering

Det vurderes ikke at være fare forbundet ved håndtering og opbevaring af husdyrgødningen, da staldanlægget er opført i bestandige materialer, og at gyllebeholderne ofte tilses af ansøger og er omfattet af beholderkontrol, hvorfor risikoen for udslip vurderes minimalt.

Klimaændringer opleves i dette område især som øget nedbør og mere pludselig nedbør. Behovet for opbevaringskapacitet vurderes løbende, som bedriften udvikles, og pladser og afløb dimensioneres, så de kan klare store pludselige nedbørshændelser.

Det vurderes at håndteringen af husdyrgødning og olieprodukter sker forsvarligt, og derved ikke er til fare for menneskers sundhed. De øvrige gener (støj, støv, lys osv.) vurderes ikke at udgøre en fare for menneskernes sundhed.

3.12 Forslag til egenkontrol (B7)

Der er ikke valgt en miljøteknologi, der kræver egenkontrol.

3.13 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

Ansøgningen er et resultat af mange overvejelser om forskellige alternative udviklingsmuligheder på ejendommen. I godkendelsen fra 2016 er der godkendt en stor ny stald på linie med stalden fra 2008, men den er ikke udnyttet, fordi det har vist sig at være for stor en investering. Det er derfor nøje overvejet, hvad der er den optimale besætningsstørrelse på ejendommen i forhold til de eksisterende stalde, foderanlæg, mv. Som resultat af disse overvejelser er det valgt at udbygge ensilageanlægget, og at opføre en mindre velfærdsstald, for at sikre, at ejendommen kan leve op til dyrevelfærdskravene i lov om hold af malkekvæg. Derudover giver den nye godkendelse frihed til at den gamle stald kan anvendes enten til ungdyr eller malkekøer, afhængig af hvad der fungerer bedst i forhold til mulige aftaler om kviehotel, afregningspriser for foder og mælk osv.

Det har også været overvejet, om den nye gyllebeholder kunne placeres anderledes, da det er en stor kapacitet at have med to store beholdere ved siden af hinanden – måske kunne beholderen placeres ved ejendommen, eller et sted i marken som var lettere tilgængeligt. Det har dog ikke været muligt at finde en anden egnet placering med tilstrækkelig afstand til vandløb og grøfter, så det er valgt at fastholde placeringen ved den nuværende beholder, for at holde gylleopbevaringen samlet og ikke sprede det flere steder i landskabet.

Såfremt ansøgningen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet at tilladelsen falder tilbage til det godkendte produktionsniveau i tillægget fra 2014, da godkendelsen fra 2016 bortfalder helt eller delvist, hvis ikke den nye stald bygges og står færdig i august 2022.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. (E1c, F5d, F7, F8)

Det vurderes, at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres.

Der er ikke nærhed til større industrielle anlæg, såsom atomkraftværker, krudtfabrikker eller tung fremstillingsvirksomhed, som risikerer at springe i luften eller brænde med alvorlige konsekvenser for omkringliggende anlæg. Området er ikke præget af jordskælv, jordskred eller andre naturkatastrofer, som kan føre til at bygninger falder sammen eller fundamenter revner. Anlægget er konstrueret, så det kan tåle store regnhændelser, og anlægget ligger så højt i forhold til vandløb, at det ikke er truet af oversvømmelse, selv ved usædvanligt store nedbørshændelser.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Et litteraturstudie fra DCE/ Århus universitet⁷ om mulige sundhedsskadelige virkninger af at bo tæt på intensivt husdyrbrug afslører ikke nye væsentlige problemstillinger, og der er ikke nogen af de undersøgte

⁷Aarhus University, D. –D. (2020). Review of the scientific evidence of air pollution causing health effects in people living in the vicinity of concentrated animal feeding operation (CAFOs)

studier, der i sig selv giver grundlag for at konkludere noget konkret om den nuværende regulering af området. Litteraturstudiet omhandler undersøgelser fra mange lande.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske. Brugen af gødning og plantebeskyttelsesmidler er nøje reguleret i generel lovgivning for netop at imødegå sådanne risici.

3.16 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5 (F4)

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne 3.6, 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3, 3.7.5, 3.7.6 og 3.8.1 (befolkningen og menneskers sundhed), 3.4 og 3.5 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter), 3.1, 3.7.6, 3.8.2, 3.8.3, 3.8.4 og 3.10 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 3.4 og 3.7.4 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.17 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget. Kommunen skal dog foretage en konkret vurdering af, om den nye stald og gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendig.

På Stoltelundvej 14 er det ansøgte byggeri erhvervsmæssigt nødvendigt for at sikre, at der fremover er de lovbestemte kælvningsbokse og sygebokse mv. samt de for dyrevelfærden nødvendige arealer med dybstrøelse til køerne. Ved at søge en ny godkendelse opnås endvidere mulighed for at anvende de eksisterende stalde fuldt ud til det antal dyr, der er plads til, og der opnås fleksibilitet i forhold til at opstalde

ungdyr eller køer i den gamle stald som det er mest hensigtsmæssigt, også for en evt. ny ejer, der måtte have andre præferencer eller mulighed for opstaldning af ungdyr.

4. BAT

4.1 BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)

Se afsnit 3.5.1 under Ammoniak.

Vurdering

Det vejledende BAT emissionsniveau overholdt er overholdt. Se afsnit 3.5.1.

De processer, teknologier og materialer / stoffer, der anvendes i stalden er ukomplicerede og velkendte. Der er ikke tale om giftige, kunstigt fremstillede materialer eller hjælpestoffer, men hovedsageligt lokalt dyrket foder, vand, husdyrgødning, og mælk. Der anvendes handelsgødning og plantebeskyttelsesmidler i markbruget – dette er nøje reguleret af generel lovgivning og godkendelsesordninger, så de anvendte stoffer er grundigt undersøgt og beskrevet i forhold til deres virkning i miljøet, og der er nøje anvisninger i forhold til midlernes anvendelse og dosering mv. Det vurderes derfor, at der ikke er væsentlig risiko for miljøet ved den ansøgte produktion.

5. Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, som er uddannet cand.silv./ landskabsforvaltning. Britt Bjerre Paulsen har 20 års erfaring indenfor planlægning, VVM og miljøgodkendelse af husdyrbrug, dels fra det daværende Sønderjyllands Amt og dels fra 16 år som miljørådgiver ved LandboSyd.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte ændring af husdyrbruget på Stoltelundvej 14, 6360 Tinglev ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Referencer (F10)

1. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 29/11/2019
2. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019
3. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019
4. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
5. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
6. Bekendtgørelse om opbevaring m.m af døde produktionsdyr. BEK nr. 558 af 01/06/2011
7. Aarhus University, D. –D. (2020). *Review of the scientific evidence of air pollution causing health effects in people*. Aarhus University, DCE – Danish Centre for Environment and Energy ©.

8. Bilag

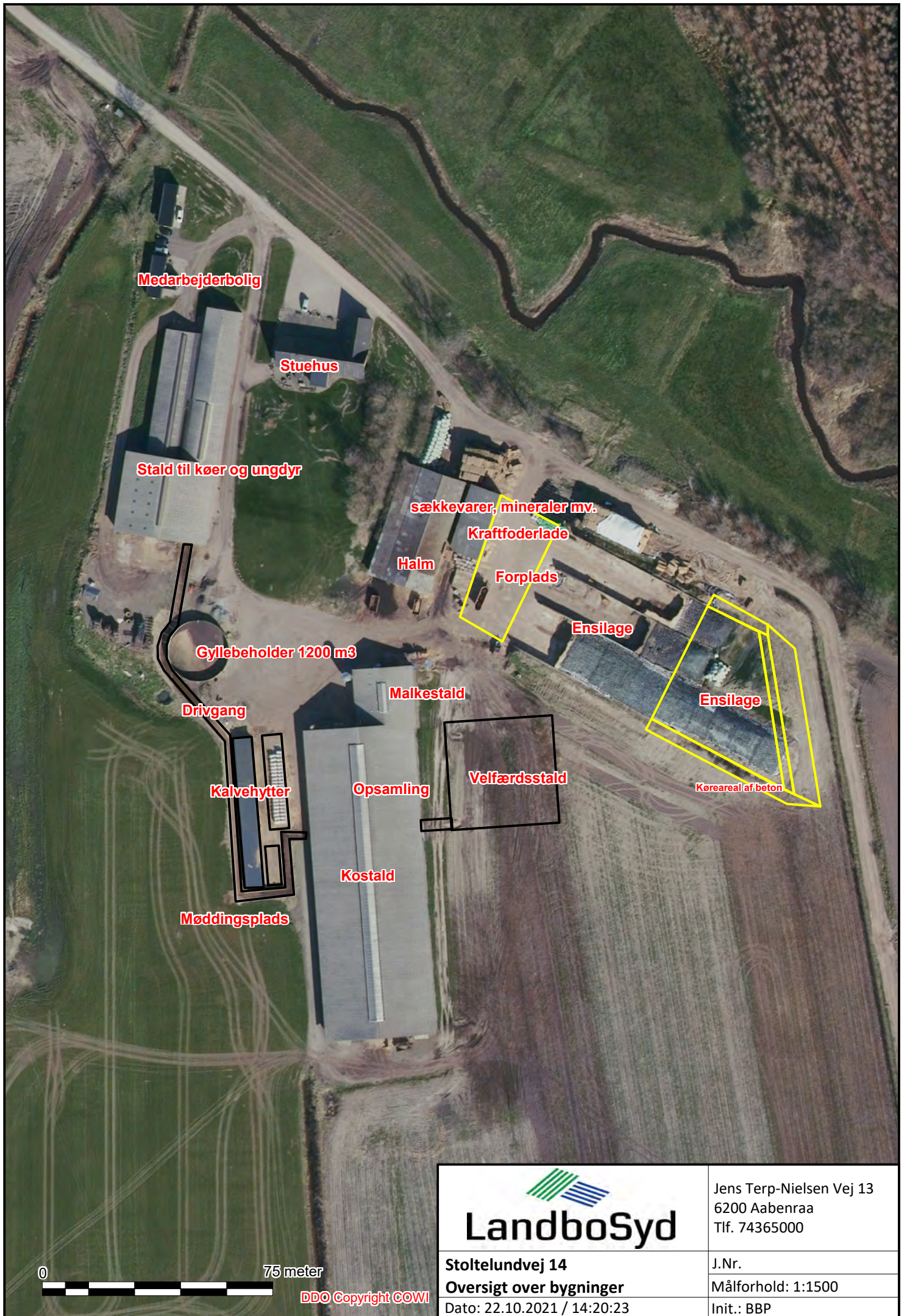
Bilag 1a: Oversigt over bygninger

Bilag 1b: Fritliggende gyllebeholdere

Bilag 2: Produktionsarealer ansøgt drift 1-3

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Ind- og udkørsel

Medarbejderbolig

Stuehus

Stald til køer og ungdyr

sækkevarer, mineraler mv.

Kraftfoderlade

Halm

Forplads

Ensilage

Gyllebeholder 1200 m³

Drivgang

Malkestald

Ensilage

Kalvehytter

Opsamling

Velfærdsstald

Køreareal af beton

Kostald

Møddingsplads

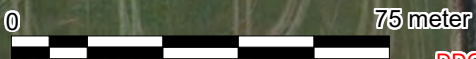

LandboSyd

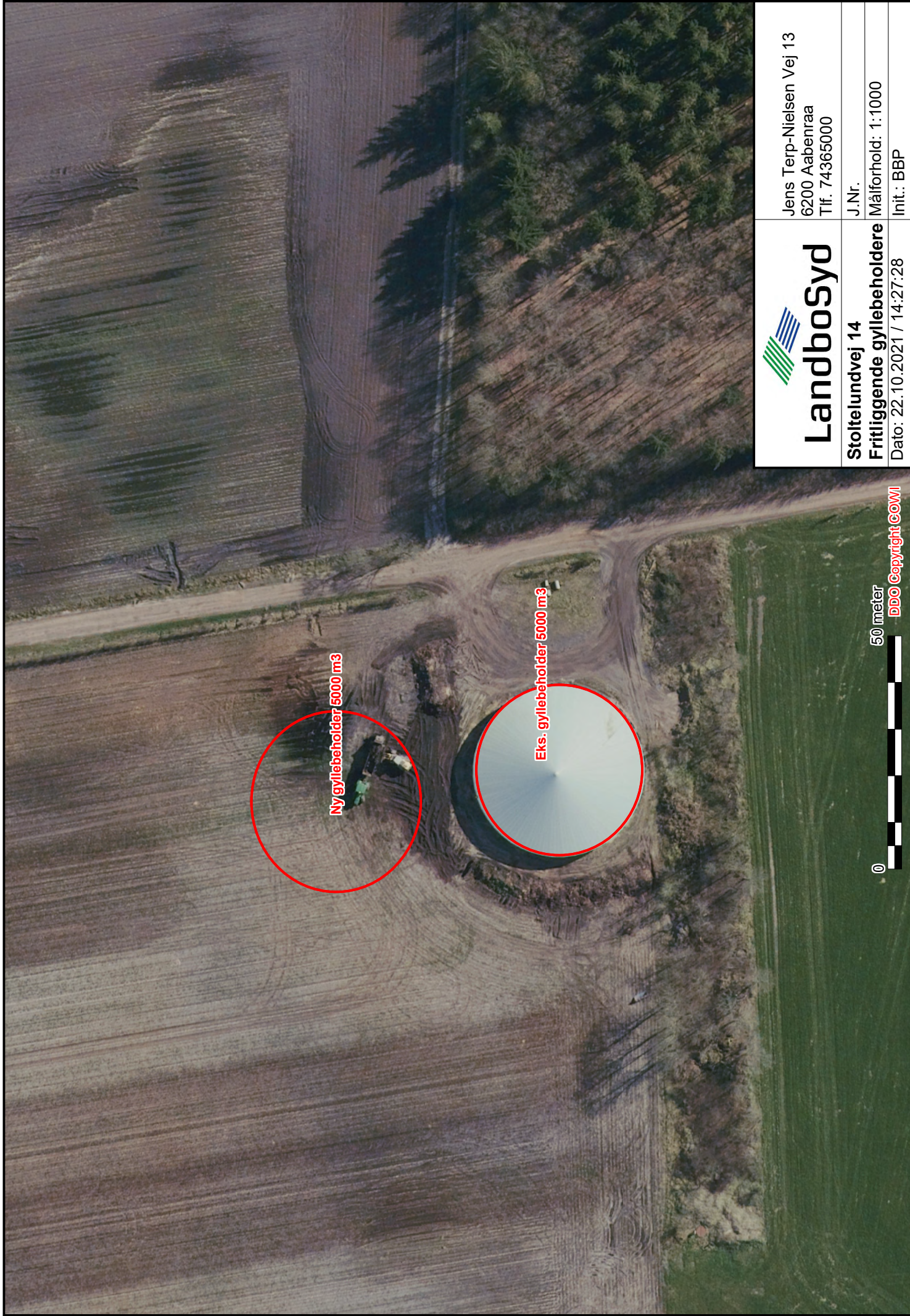
Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Stoltelundvej 14
Oversigt over bygninger
Dato: 22.10.2021 / 14:20:23

J.Nr.
Målforhold: 1:1500
Init.: BBP

DDO Copyright COWI

Ny gyllebeholder 5000 m3

Eks. gyllebeholder 5000 m3

Landbosyd

Stoltelundvej 14

Fritliggende gyllebeholdere

Dato: 22.10.2021 / 14:27:28

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

J.Nr.

Målforhold: 1:1000

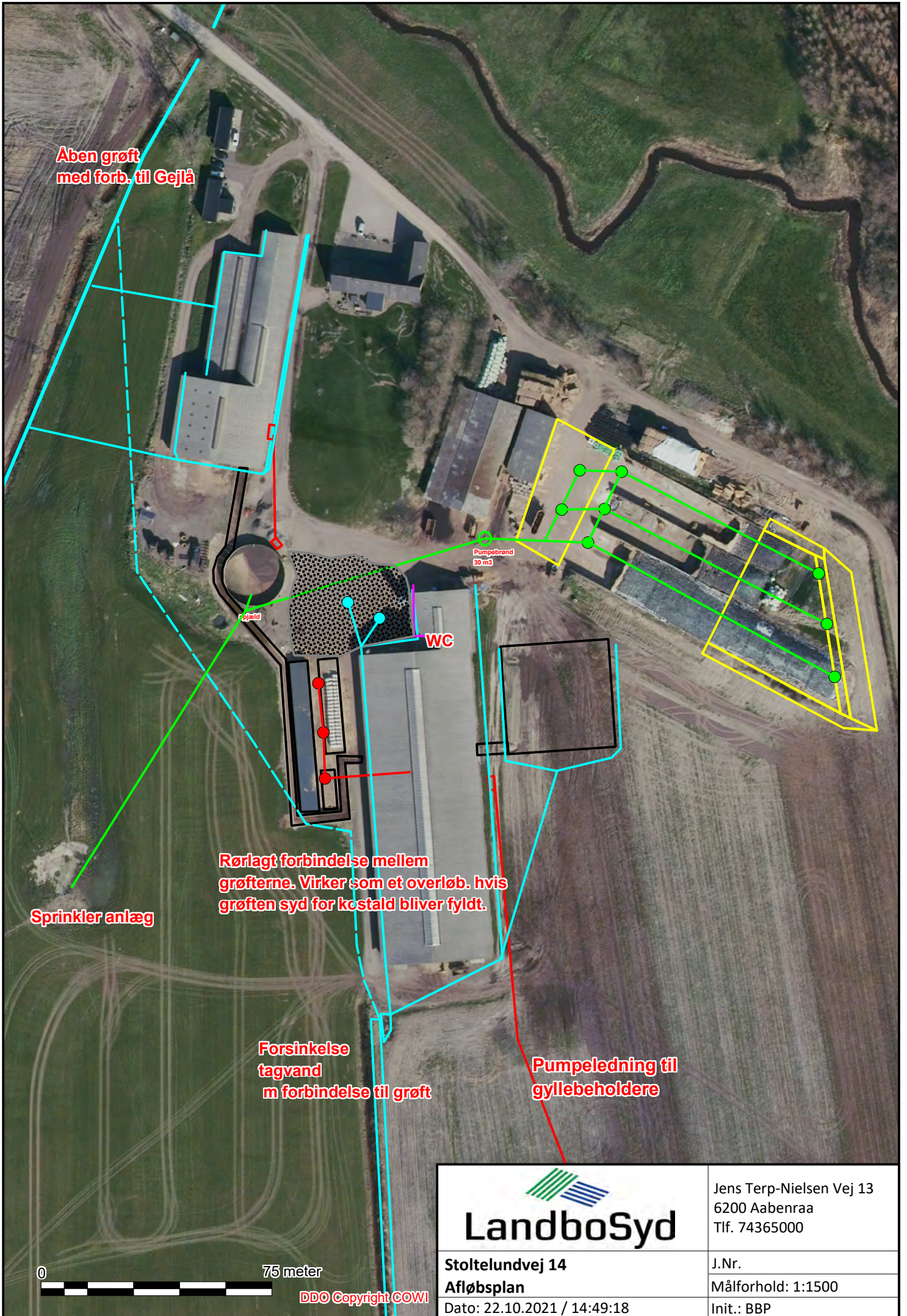
Init.: BBP

50 meter

0

DDO Copyright COMI

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Stoltelundvej 14
Afløbsplan

J.Nr.
Målforhold: 1:1500

Dato: 22.10.2021 / 14:49:18

Init.: BBP